

Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Факультет соціології
Кафедра галузевої соціології

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«ПОЛІТИЧНА ПРОМОВА ПРЕЗИДЕНТА ЯК ІНСТРУМЕНТ СУСПІЛЬНОГО
ДИСКУРСУ»

Спеціальність: 054 Соціологія

Освітня програма: «Соціальні технології»

Освітній ступінь: бакалавр

Кваліфікація: бакалавр з соціології

Авторка:

Кушка Владислава Миколаївна,
студентка 4 курсу

Наукова керівниця:

Безрукова Ольга Анатоліївна,
доктор соціологічних наук, доцент

Бакалаврська робота допущена до захисту
рішенням кафедри галузевої соціології

Протокол № _____ від «___» _____ 20__ р.

Зав. кафедри _____ доцент Безрукова О.А. підпис

Київ 2023

Реєстрація

_____
номер

_____
дата   підпис лаборанта кафедри

**Рекомендовано
до захисту**

_____
підпис наукового
керівника

_____
ініціали,   прізвище наукового керівника

**Результат
захисту**

_____
оцінка

_____
дата   захисту

Голова ЕК

_____
підпис

_____
ініціали,   прізвище

Члени ЕК

_____
підпис

_____
ініціали,   прізвище

_____
підпис

_____
ініціали,   прізвище

_____
підпис

_____
ініціали,   прізвище

_____
підпис

_____
ініціали,   прізвище

Секретар ЕК

_____
підпис

_____
ініціали,   прізвище

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬНОГО ДИСКУРСУ.....	7
1.1. Поняття суспільного дискурсу	7
1.2. Суспільний дискурс як підхід до формування громадської думки	10
Висновки до першого розділу.....	14
РОЗДІЛ 2. ПОЛІТИЧНА ПРОМОВА ПРЕЗИДЕНТА ЯК СУКУПНІСТЬ ДИСКУРСИВНИХ ПРАКТИК	16
2.1. Політична промова як предмет наукового дослідження.....	16
2.2. Вплив політичної промови на формування суспільних дискурсів	18
2.3. Різновиди політичної промови	21
2.4. Особливості політичної промови Президента	23
Висновки до другого розділу	25
РОЗДІЛ 3. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВИСВІТЛЕННЯ СВІТОВИМИ ЗМІ ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ЗВЕРНЕНЬ	27
3.1. Інструментарій та методологія досліджень.....	27
3.2. Контент-аналіз ЗМІ Канади	28
3.3. Контент-аналіз ЗМІ Австралії.....	30
3.4. Контент-аналіз ЗМІ Ірландії	32
3.5. Контент-аналіз ЗМІ Великобританії	35
3.6. Контент-аналіз ЗМІ США	38
Висновки до третього розділу.....	41
ВИСНОВКИ.....	43
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	46
ДОДАТКИ.....	53

ВСТУП

Існування та вдосконалення будь-якої держави, зокрема України, під час активних бойових дій на її території, великою мірою залежать від ефективного функціонування політичних інститутів. Одним із них є інститут голови держави. Згідно з Конституцією України до головних обов'язків Президента входять: оборона та національна безпека, зовнішня політика та міжнародні відносини, реалізація гарантій щодо забезпечення прав та свобод людини, державне будівництво, нормотворча діяльність, забезпечення конституційної законності, нагородна політика. Крім того, Президент керує зовнішньополітичною діяльністю держави та формує імідж країни за кордоном. То ж у своїй роботі, він має покладатись на конкретну програму дій, що визначає перспективи розвитку політичних відносин з керівним апаратом інших країн.

З початком повномасштабної війни ми спостерігали безпрецедентну за своїм змістом та формою комунікацію перших осіб держави з представниками провідних світових країн. Особливо уважно світове співтовариство спостерігало за політичними зверненнями Президента України до урядів інших держав. Він максимально активізував зовнішньополітичну активність, щоб заручитись підтримкою союзників. За рік із початку вторгнення Президент виступив перед парламентаріями майже п'яти десятків країн, а перед деякими навіть не одноразово [Слово і діло, 2023].

Емоційні та виразні промови Глави Української держави стали основними новинами в країнах-партнерах. Вони активно обговорювалися в політичних колах парламенту, суспільстві та ЗМІ, вимагаючи від лідерів країн-партнерів швидко та однозначно висловити підтримку України. Аналіз таких промов є захоплюючим для дослідників, оскільки він надає можливість виділити ключові моменти у розвитку політичних відносин між країнами, відстежити еволюцію політичних поглядів громадян країни, до уряду якої звертався Президент, а також отримати уявлення про характер і зміст співпраці між державами в процесі досягнення перемоги України. Ця форма комунікації сприяє активним

домовленостям щодо підтримки України, які впливають у конкретні постачання для оборони, конкретну взаємодію між державами та підписання важливих документів, що наближають до перемоги. Незважаючи на порушення правил дипломатії з боку України, цей метод став ефективною соціально-політичною технологією, яка заслуговує на аналіз. Загалом, нова доба політичної комунікації для України почалась з славнозвісної фрази “Мені потрібна зброя, а не евакуація”.

Проблема - кожне звернення Президента України до голів інших держав та їх урядів мало своїм наслідком підтримку України на шляху до перемоги. Для кожної аудиторії промови Зеленського щоразу знаходять найбільш влучні слова та приклади, а отже дозволяють досягти поставленої для такого виступу мети. Самі звернення Президента, як і реакції на них у світі не є достатньо дослідженими. Можна стверджувати, що звернення Президента України до парламентів країн є різновидом соціально - комунікативних технологій, адже це цілеспрямована системно організована діяльність з управління комунікацією соціального суб'єкта, що спирається на певний план (програму дій), спрямована на вирішення будь-якої соціально-значущої задачі, і які є важливим інструментом досягнення цілей зовнішньополітичної діяльності голови держави. Окреме звернення Президента України до уряду іншої держави під час війни, та висвітлення його у світових ЗМІ ще не були предметом спеціального соціологічного дослідження. Авторське дослідження є спробою показати вплив виступів Президента України Володимира Зеленського в період найвищого суспільного запиту західних країн на українську тематику на формування суспільного дискурсу в ЗМІ цих країн.

Об'єкт дослідження – звернення Президента України Володимира Зеленського до парламентів інших держав, як інструмент формування світового суспільного дискурсу.

Предмет дослідження – відображення у ЗМІ Канади, Австралії, Ірландії, Великобританії, США змісту та основних наративів звернення Володимира Зеленського до їхніх парламентів.

Метою роботи є аналіз промов Президента України Володимира Зеленського як соціально-технологічного інструменту формування світового суспільного дискурсу.

Дослідження окресленої мети зумовлює необхідність вирішення таких **завдань**:

- описати теоретико-методологічні засади дослідження політичного дискурсу;
- розглянути політичну промову президента як сукупність дискурсивних практик;
- використовуючи метод контент-аналізу, виявити головні сенси висвітлені світовими ЗМІ після промови Володимира Зеленського в парламентах Канади, Австралії, Ірландії, Великобританії та США.

Методи дослідження. Для вирішення завдань, сформульованих в роботі, використано метод контент-аналізу документів (**The New York Times, ABC news, The Straith Times, bbc.news, APNews, PBC News Hour**). Дослідження ґрунтується на якісному опрацюванні текстів з подальшою інтерпретацією результатів. Цей підхід використовується в зв'язку з наявністю частотності висвітлення окремих сенсів в текстах документів.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬНОГО ДИСКУРСУ

1.1. Поняття суспільного дискурсу

Процес змін у суспільній свідомості зазвичай відбувається поступово, їх каталізатором стає формування суспільного дискурсу навколо важливих для суспільства проблем та особливої позиції, яку розділяє більшість громадян. Утворення громадської думки залежить від рівня зацікавленості суспільства, існування розвинутої громадської дискусії та діалогу, що і безпосередньо є дискурсом.

Термін суспільний дискурс (публічний дискурс – в англ. літературі) пов'язаний з теорією Ю. Габермаса про публічну сферу. Він стверджував, що публічна сфера – це та частина суспільного життя, в якій створюється громадська думка, платформа публічного дискурсу щодо соціально-політичних проблем громадян. Зокрема, у своїй досконалій формі публічну сферу утворюють приватні індивіди, які об'єднуються в громадськість та намагаються вирішити проблеми суспільства. У публічній сфері саме завдяки зустрічам та діалогу формуються відповідні думки та рішення; в ідеальному вигляді публічна сфера є основою громадської думки, потрібної для легітимізації влади.

За концепцією Габермаса громадська думка утворюється як наслідок громадських комунікативних зусиль, всіма способами спрямованої на досягнення спільного консенсусу. Також Габермас та його послідовними сформуvalи власну модель демократичної комунікації, яка складається з певних актів обігу політичної влади, вона починається знизу – з громадської думки, і по спіралі рухається до верху – узгодження рішень [Habermas J, 1973].

Суспільний дискурс як соціокультурна практика утворюється на інституційних основах суспільства, налагоджує стан громадської свідомості та продукує шлях дій великих соціальних груп. Різниця між діалогом і дискурсом полягає в тому, що дискурс вмещає в собі не тільки обґрунтовані позиції, а й невідкладні інтереси деяких груп. Зокрема, дискурс характеризується не лише

обміном позиціями щодо вирішення проблеми, а має на меті відстоювання ідеологічних думок, боротьбу різних систем цінностей і регуляцію суспільно-важливих інтересів. Суб'єктами суспільного дискурсу являються соціальні актори та групи, що мають свої статуси та певні ролі, за якими стоїть групова зацікавленість, яку постійно відстоюють. Дослідники виокремлюють три категорії суб'єктів суспільного дискурсу: пасивні реципієнти, соціальні актори та агенти впливу.

Особливий підхід до трактування суспільного дискурсу мав Мішель Фуко, він розглядав його з точки зору влади. У праці «Порядок дискурсу» зазначається, що публічний дискурс — це не лише обмін думками, а й механізм, за допомогою якого встановлюються та підтримуються владні відносини. За Фуко, суспільний дискурс може формуватися домінуючими соціальними, політичними та економічними силами, які регулюють і контролюють виробництво та поширення знань. Також соціолог підкреслював, як владні структури впливають на те, що можна говорити, хто може говорити та чиї голоси маргіналізуються або замовчуються в публічних дебатах [Kendall and G. Wickham, 1999, p.53].

Важливий внесок у книзі «Непорушені практики: влада, дискурс і гендер в сучасній соціальній теорії» зробила Ненсі Фрейзер, вона розглядаючи праці Габермаса та Фуко, розширює поняття публічного дискурсу, наголошуючи на важливості визнання та усунення соціальної нерівності в рамках публічних дебатів. Вона стверджує, що публічний дискурс має бути інклюзивним і забезпечувати рівні можливості для участі всіх членів суспільства. Також дослідниця наголошує на необхідності кинути виклик системній нерівності, заснованій на таких факторах, як стать, раса, клас та етнічна приналежність, які можуть обмежити доступ до публічного дискурсу. Для неї концепція суспільного дискурсу охоплює не лише зміст дискусій, але й основні структури та умови, які формують, хто бере участь і чиї точки зору цінуються [Mansbridge, Jane, 2017, p.101-118].

Англійський соціолог Ентоні Гідденс розглядає суспільний дискурс як засіб конструювання спільних значень та ідентичностей у суспільстві. Він

стверджує, що публічний дискурс служить форумом для індивідів і груп для переговорів і визначення своїх колективних інтересів, цінностей і норм. Гідденс наголошує на ролі мови, символів і комунікаційних технологій у формуванні публічного дискурсу та сприянні соціальній координації. Він також розглядає публічний дискурс як постійний процес, завдяки якому суспільство розвивається та адаптується до мінливих обставин [Giddens, A., 1979].

Французький соціолог, П'єр Бурдьє підходить до визначення суспільного дискурсу з точки зору соціальної влади та культурного капіталу. Він стверджує, що публічний дискурс формується соціальними ієрархіями та здатністю панівного класу контролювати та формувати громадську думку. Бурдьє особливо підкреслює роль медіа та різних культурних інституцій у впливі на публічний дискурс і формуванні колективних переконань та цінностей [Bourdieu Pierre, 1984].

Ервінг Гоффман, канадський соціолог, зосереджується на перформативних аспектах суспільного дискурсу. Він аналізує те, як люди представляють себе та керують своєю ідентичністю в соціальних взаємодіях. Гоффман підкреслює роль комунікації та символічної взаємодії в конструюванні соціальної реальності та формуванні публічного дискурсу [Goffman E., 1967].

Майкл Уорнер, американський культурний критик, який надихнувся доробками Фуко досліджував публічний дискурс як культурний феномен. Він стверджує, що суспільний дискурс ґрунтується не лише на раціональній аргументації, але й на нього мають вплив культурні норми, цінності та символи. Уорнер підкреслює, що публічний дискурс формується колективними переконаннями, наративами та циркуляцією ідей у суспільстві [Warner Michael, 2011].

Дискурс є неухильною частиною постійного руху людського досвіду, і саме завдяки цьому він відтворює унікальне співвідношення обставин, в яких і для яких він був створений. При визначенні основних умов успішної взаємодії комунікантів у публічному дискурсі, можна опиратися на думки українських вчених Ф. С. Бацевич, В. І. Карасик, О. О. Селіванової, які враховують такі

умови: 1) комунікативні наміри початкового відправника повідомлення; 2) взаємовідносини між відправником та отримувачем; 3) різноманітні "обставини", що мають значення і є випадковими; 4) стилістичний характер епохи і конкретного середовища, а також окремих особистостей, до яких адресовано повідомлення; 5) жанрові й стилістичні особливості як самого повідомлення, так і комунікативної ситуації, якою воно є частиною.

Отже, незважаючи на різні трактування поняття суспільного дискурсу, можна дійти висновку, що публічний дискурс є сутністю демократичних суспільств та слугує життєво важливим каналом для обміну ідеями, думками та інформацією. Він охоплює колективні бесіди, дебати та дискусії, які формують громадське розуміння, кидають виклик домінуючим нормам і впливають на політичні рішення. Тобто публічний дискурс підтримує принципи свободи слова, інклюзивності та критичного мислення, сприяючи міцній демократії, яка процвітає завдяки різноманітним поглядам та інформованому громадянству.

1.2. Суспільний дискурс як підхід до формування громадської думки

В американській соціології наявні декілька визначень громадської думки, які мають різні способи обґрунтування її зв'язку з суспільним дискурсом. До прикладу, Вінсент Прайс виокремлює три таких визначення. Перше визначення – *елітарне*, в цьому випадку демонстрація прагнень громадян здійснюється виключно на виборах [Price V., 2008]. А ухвалення всіх інших суспільно-важливих рішень покладене на політиків або чиновників. За таких умов, громадська думка в руках еліт стає інструментом боротьби за доцільність тих чи інших політичних переконань. Особливу роль тут займають експерти, вони пояснюють чиновникам можливе рішення проблеми, і допомагають переконати громадськість в її правильності [Lippmann Walter, 1955].

Неоплюралістичне визначення наголошує на посередницьку функцію таких зацікавлених груп, як профспілки, асоціації захисту інтересів, і роль «цільових груп» — менших верств населення, але з більшим впливом і

певними позиціями з конкретних питань. Ці групи просувають думку інших, шляхом створення певних «сегментів», які приймають рішення в залежності від позиції громадян.

Визначення участі акцентує увагу на вирішальному впливі громадян, дебатах та залученості населення в публічну сферу. Ця концепція була взята з уже вище-цитованої праці Хабермаса про суспільний дискурс. Соціолог також вважав, що ЗМІ та соціальні опитування позбавляють населення від активної участі в політичному житті, навіюючи безініціативність, як під час перегляду спортивного турніру. Запобігти цьому явищу може лише вільне волевиявлення громадян в політичних дискусіях, пошук згоди та консенсусу, і можливість враховувати суспільні позиції в момент прийняття рішень [Habermas J, 1973].

Так суспільний дискурс з погляду на перше визначення стає дискурсом політичних верхівок та щоденною роботою масових комунікацій. ЗМІ представляють собою третю сторону, яка поширює серед населення вигідну політичним елітам точку зору; масові комунікації виступають своєрідним решетом, яке просіює звернення політиків і доносить їх до свідомості більшості «некваліфікованих» в політичній сфері громадян. Американський політолог Джон Цаллер [Dominick J. R., 2011] вважає, що при організації суспільних настанов важливою є наявність рівномірно розподіленої уваги ЗМІ до позицій політичних опонентів.

Отже, ЗМІ грають роль фасилітатора в публічних обговореннях, вони поширюють різні погляди, мають як прихильників, так і тих кому не до вподоби окреслена ними позиція. Обговорення, яке локалізоване аудиторією експертів і не розповсюджується серед громадян, не має суттєвого впливу на формування громадської думки. Крім того, можливе існування організованої думки груп інтересів, але без суспільної дискусії вона залишається не висунутою, і побутує тільки в окремих групах [Іванченко С. М., 2013, с.241].

Громадська думка характеризується як різноманіття поглядів та думок, що властиві об'єднаній реакції суспільної свідомості на важливі та актуальні проблеми, прецеденти, економічне становище та соціальну політику. Загалом є

декілька методів формування громадської думки – від масштабних інформаційних впливів до застосування маніпуляцій. Проте наслідки використання подібних методів не завжди передбачувані, так як виникненню громадської думки насамперед передують суспільна дискусія, в якій зіштовхуються різні погляди і позиції груп інтересів, висвітлених в ЗМІ і підтриманих серед певних верств суспільства.

Від визначення поняття громадської думки, залежать теорії про методи її формування і дослідження, а також встановлення її носіїв – акторів або суб'єктів. У соціологічній науці є три найбільш відомі підходи визначення громадської думки, які окреслюють її через суб'єкт, зміст та функцію [Іванченко С. М., 2013, с.240].

Перша концепція була висунута Габермасом: у своїх доробках він пов'язує поняття громадської думки з категоріями “право” та “політика”. Якщо громадська думка є свідомими роздумами обізнаного суспільства, то вона має фіксувати домінуючий стан права та політики буржуазії, тому Хабермас дав їй назву «ліберально-буржуазна». Її суб'єктом є група осіб, які можуть відверто обговорювати проблеми та об'єднуються в «публіку». Між публікою та громадською думкою, розташовані право та мораль, які встановлюються розумом. Хабермас вважав, що громадська думка завжди є офіційною, а саме має своє місце в засобах масової інформації [Habermas J, 1973].

Ще одна концепція належить Н. Луману, в своїх працях він робить акцент на змісті громадської думки, і не розглядає жодних суб'єктів. Соціолог вважає, що доступність для широкої громадськості передбачають кілька процесів, що можуть бути в центрі уваги етапу комунікації. Увага, яка направлена на процес і він сам як такий, і є змістом громадської думки. В такому випадку, вона співвідноситься не з певними індивідами, а з процесом; така концепція дає можливість говорити про те, що громадська думка охоплює всі верстви суспільства [Луман Н., 2011].

Німецька соціологиня Елізабет Ноель-Нойман першою дала поштовх статистично-психологічному напрямку вивчення громадської думки. Вона

стверджувала, що ГД виконує інтегративну функцію, має зв'язок з відкритістю громадськості та демографічні установки в суспільному житті. Тобто ця думка може висловлюватись відкрито, адже поділяється більшістю громадян; а погляди, які не знайшли підтримки інших, можуть зробити індивіда ізгоем, тому він боїться поширити їх, щоб не бути ізольованим від суспільства. Розповідаючи про «синдром самотності», соціологиня піднімає тему санкцій як методу впливу групи на її окремих індивідів.

Ноель-Нойман підкреслювала те, що громадська думка може виступати засобом суспільного контролю, який має примусовий характер та направлений на достатній рівень згоди серед громадян з того чи іншого питання. За теорією «спіралі мовчання», дослідниця окреслює два джерела громадської думки: 1) пряме спостереження за навколишніми індивідами, та фіксацію позитивної чи негативної реакції на різні події; 2) сконструюваний ЗМІ «дух часу», який здійснює вплив на погляди та діяльність громадян. «Спіраль мовчання» допомагає зрозуміти, чому прихильники певної політичної позиції висловлюються досить «голосно» щодо своїх вподобань, в той час як противники мовчать, просто спостерігаючи [Dominick J. R., 2011].

Вважається, що кожна спільнота потребує соціальних програм сприяння її цілісності, до них належать соціально-психологічні явища, а саме думки. Вони відрізняють в різних групах, і мають свої характерні риси. Громадська думка в громадянському суспільстві формується внаслідок комунікації членів цих груп за допомогою ЗМІ, а, до прикладу, думка сімейної групи – у особистому спілкуванні. Перша відтворюється письмово, а друга – в усному форматі, тому в суспільстві наявний устаткований плюралізм думок.

В західній літературі зустрічаються інші підходи до класифікації суб'єктів громадської думки. У. Ліпман, наприклад, пропонує розрізняти на еліту, інформованих громадян та малоінформованих громадян. Дж. Цаллер також відмічає ці три групи. Еліта, яка включає експертів, створює інформацію, а інформовані громадяни отримують її через засоби масової комунікації, тоді як

малоінформовані громадяни пасивно споживають інформацію, неактивно опрацьовуючи її [Dominick J. R., 2011].

Аналогічний поділ за рівнем інформованості був запропонований А.Шютцем ще у 1946 році. Він виділив три ідеальних типи громадян: "експерта", "звичайного громадянина" та "добре інформованого громадянина". У його концепції знання та суспільно затвержене знання є джерелом престижу та авторитету [Шютц А., 1995].

П. Штомпка у своїй теорії соціальних змін також розглядає певні типи індивідуальних суб'єктів. Перший тип - "звичайні люди", які просто живуть своїм життям. Другий тип - "надзвичайні люди", які володіють особливими якостями (талантом, знаннями, харизмою) і діють в інтересах або маніпулюють іншими людьми. Це можуть бути пророки, ідеологи, диктатори, державні діячі. Третій тип, за Штомпкою, включає тих, хто має позиції, що дають переваги, і вимагає від них дій, які визначають долю інших (законодавці, адміністратори, державні виконавці). Проте, він зосереджується переважно на агентах змін, які найчастіше стають лідерами громадської думки [Черняк Д. С., 2006].

Висновки до першого розділу

Отже, одним із способів формування громадської думки в суспільстві є процес масової комунікації, який включає різноманітні засоби інформації. Цей процес призводить до виникнення суспільного дискурсу щодо певної теми. У минулому, в традиційних суспільствах, дискусії і дебати відбувалися публічно, коли сторони зіштовхувалися віч-на-віч та висловлювали свої аргументи. З розвитком суспільства і засобів масової комунікації, дебати перенеслися на сторінки газет, потім на телевізійні екрани і, нарешті, в інтернет. Проте, дискурс не обмежується лише медійними повідомленнями. Таким чином, суспільний дискурс - це сукупність публічних висловлювань, дебатів, коментарів та аналітичних матеріалів з певної теми. Критерієм сформованості суспільного дискурсу є наявність таких публічних обговорень, в яких беруть участь експерти,

представники політичних партій та громадськість. Таким чином, для формування громадської думки необхідно створити умови для широкого діалогу між всіма зацікавленими сторонами, який охоплював би медіадискурс та залучав багатопарову громадськість. Крім того, також важливим є формування “добре проінформованого громадянина” за допомогою відомих методів.

РОЗДІЛ 2. ПОЛІТИЧНА ПРОМОВА ПРЕЗИДЕНТА ЯК СУКУПНІСТЬ ДИСКУРСИВНИХ ПРАКТИК

2.1. Політична промова як предмет наукового дослідження

Вже з давніх часів людську думку постійно цікавили питання про розуміння природи, сутності та можливостей мови, а також її зв'язку з владою і політикою взагалі. В античні часи такими вченими, як Аристотель, Фулідід, Цицерон було зроблено значний внесок у вивчення цих аспектів. Спроба з'ясувати, як найефективніше впливати на інших за допомогою мови, призвела до заснування древньогрецьких шкіл риторики. Ці школи навчали багатьох талановитих ораторів і внесли вагомий внесок у розробку світових збірок законів і правил публічного виступу, які й сьогодні є актуальними.

Політична промова - це заздалегідь підготовлений гострополітичний виступ з позитивними чи негативними оцінками, обґрунтуванням, конкретними фактами, з накресленими планами, перспективою політичних змін [І.Білецька, І. Гурський, 2021]. Вона реалізується через політичний дискурс, який являє собою сукупність смислів, когнітивних та ціннісних значень, що є основою політичної культури суспільства та охоплює всі форми комунікативної активності людини, її рефлексію щодо політичного світу та своєї ролі в ньому [Косяк Н.Л, 2015].

Серед соціологів, які вивчали політичне мовлення та його роль у формуванні суспільства важливу роль займав Мішель Фуко, який досліджував динаміку влади та способи, якими влада діє в суспільстві. Він проаналізував зв'язок між мовою, знанням і владою, наголошуючи на ролі дискурсу в побудові та підтримці структур влади. Робота Фуко з «археології знання» та його концепція «дискурсивних утворень» значно вплинули на розуміння того, як політичне мовлення формує соціальну реальність [Kendall and G. Wickham, 1999].

Значний внесок у дослідження політичного мовлення зробили політичні теоретики Ернесто Лакло та Шанталь Муфф, відомі своєю розробкою теорії аналізу дискурсу та концепції гегемонії. Вони стверджують, що політичне

мовлення відіграє вирішальну роль у конструюванні соціальних ідентичностей, формуванні альянсів і встановленні гегемонічної влади. Їхні роботи підкреслюють важливість мови та риторики в політичній боротьбі та формуванні соціальних і політичних систем.

Уже згаданий вище Юрген Габермас також широко досліджував роль комунікації в суспільстві. Крім того, що він запровадив концепцію «публічної сфери», яка стосується арени, де громадська думка формується шляхом раціонально-критичних дебатів. До того ж соціолог досліджував зв'язок між політичною промовою, публічним дискурсом і демократією, підкреслюючи важливість вільної та відкритої комунікації для функціонування демократичного суспільства [Habermas J, 1973].

П'єр Бурдьє також в дослідженнях зосереджувався на стосунках між владою, культурою та мовою. Він ввів концепцію «символічної влади», яка стосується здатності домінуючих груп формувати та контролювати соціальну реальність за допомогою символічних систем, включаючи мову. Аналіз лінгвістичних і дискурсивних практик Бурдьє проливає світло на те, як політичне мовлення зміцнює соціальні ієрархії та відтворює відносини влади [Bourdieu Pierre, 1984].

Хоча Ноам Хомський відомий насамперед як лінгвіст і політичний коментатор, робота Хомського щодо пропаганди та маніпулювання ЗМІ має велике значення для вивчення політичного мовлення. Він проаналізував використання мови та риторики для формування громадської думки та контролю над наративами [Хомський Н., 2000].

Українські дослідники, зокрема П.М. Донець, А.Б. Коваленко, М.Н. Корнев та О.М. Шерман, використовують біхевіористський підхід для вивчення публічних звернень. Вони стверджують, що традиційні промови служать основою для створення схем, що формують враження. Наприклад, О. Шерман визначила загальні характеристики цього явища та описала технологію формування політичних стереотипів за допомогою ЗМІ. Однак науковці не

звернули увагу на конкретне питання впливу публічних промов на зовнішню та внутрішньополітичну діяльність державних очільників.

В загальному, в Україні добре розроблена американська зовнішньополітична проблематика. Було створено багато наукових праць, які внесли значний вклад у розуміння внутрішніх рушіїв ідеології та політики США на світовій арені. Українська школа американістики є цікавим науковим досягненням, і її засновником є видатний вчений, професор Г.М. Цветков, а його спадкоємцями є С.Й. Аппатов, Є.Є. Камінський, С.О. Шергін, О.В. Потехін, І.А. Хижняк, Б. М. Гончар, Б.І. Канцелярук, Л.О. Лещенко, О.В. Зернецька, Л.Ф. Гайдуков, В.І. Головченко, О.А. Коппель, О.С. Пархомчук, В.П. Крижанівський, І.М. Коваль, С.В. Юрченко, А.В. Дашкевич, І.Д. Дудко, М.М. Рижков, О.В. Шевчук, С.Г. Федуняк, С.П. Галака, І.І. Погорська та інші молоді науковці, які значно сприяли вивченню різних аспектів американської проблематики [Худолій А. О., 2013].

Загалом, вищеперелічені соціологи зробили цінний внесок у дослідження політичної мови, підкресливши її роль у формуванні соціального, культурного та політичного дискурсів. Їхня робота забезпечила теоретичні основи та аналітичні інструменти для розуміння динаміки політичного дискурсу та його впливу на суспільство.

2.2. Вплив політичної промови на формування суспільних дискурсів

Політична промова має значний вплив на суспільство, оскільки вона відіграє вирішальну роль у формуванні громадської думки, впливаючи на політичні рішення та сприяючи демократичним процесам. Існує багато способів, якими політичні виступи можуть впливати на суспільство.

Найважливішим ефектом є те, що політичні промови, виголошені політиками та іншими впливовими особами, мають силу формувати громадську думку з різних питань. Завдяки переконливій мові, емоційним закликам і ефективній риторичі політичні промови можуть вплинути на суспільні настрої,

змінити точки зору та мобілізувати підтримку конкретних справ, політики чи кандидатів.

До того ж політичні промови часто формулюють бачення, цілі та важливі пропозиції політиків і політичних партій. Ці промови можуть підвищити обізнаність щодо нагальних проблем, окреслити потенційні рішення та визначити порядок денний для обговорення державної політики. Представляючи свої ідеї та цінності у промовах, політичні лідери можуть формувати напрямок процесів коригування політики та впливати на закони і правила, які керують суспільством.

Не є новиною і те, що політичні виступи історично відігравали вирішальну роль у мобілізації соціальних і політичних рухів. Вони можуть надихати та спонукати людей діяти, брати участь у протестах, приєднуватися до груп захисту інтересів або голосувати на виборах. Промови, які резонують із прагненнями громадськості до змін і справедливості, можуть викликати широкі рухи та стимулювати соціальні перетворення.

В нашому суспільстві вважається, що політичні промови є засобом притягнення політиків до відповідальності за їхні дії та обіцянки. Громадяни часто покладаються на промови, щоб оцінити роботу та чесність політичних лідерів. Коли політики відхиляються від своїх заявлених позицій або не виконують своїх обіцянок, громадський контроль і критика через виступи можуть сприяти виборчим наслідкам або закликам до реформ.

Не варто забувати й про те, політичне слово є основоположним аспектом демократичних суспільств, оскільки воно дає змогу виражати різноманітні думки, стимулює дебати та сприяє обміну ідеями. Надійний політичний дискурс є життєво важливим для здорової демократії, що дозволяє мирно розв'язувати конфлікти, досліджувати різні точки зору та розвивати інформоване громадянство.

Однак важливо зазначити, що політичні виступи також можуть мати негативний вплив на суспільство. Мова ненависті, неправдива інформація та підбурювальна риторика можуть розпалити розбіжності, розпалити насильство

та підірвати соціальну єдність. Важливо сприяти відповідальному та етичному політичному виступу, який поважає принципи демократичного дискурсу та підтримує цінності толерантності, поваги та доброчесності. Загалом політична мова має глибокий вплив на суспільство, формуючи громадську думку, політичні рішення, громадські рухи та функціонування демократичних систем.

Отже, промови відіграють вирішальну роль у формуванні громадської думки та згуртуванні підтримки, особливо під час війни. При розгляді промов Президента України Володимира Зеленського під час конфлікту виявляються певні особливості. Промови Зеленського характеризуються недотриманням традиційних дипломатичних вимог, націленістю на швидке досягнення цілей та визнанням соціально-технологічного аспекту в досягненні перемоги. Ці риси не лише продемонстрували унікальний підхід Зеленського до лідерства, але й відіграли значну роль у мобілізації нації та просуванні до перемоги.

По-перше, промови Зеленського відхиляються від загальноприйнятих дипломатичних норм, зокрема за тональністю та стилем. На відміну від традиційного дипломатичного дискурсу, який наголошує на обережності та стриманості, Зеленський часто використовує більш прямий та емоційно насичений підхід. Відкрито кажучи про виклики та серйозність ситуації, Зеленський ефективно доніс до українського народу та міжнародної спільноти нагальність та серйозність конфлікту. Його пряма та автентична манера говорити знайшла резонанс серед публіки, сприяючи почуттю єдності та рішучості.

По-друге, Зеленський у виступах постійно наголошував на швидкому досягненні цілей. Замість того, щоб прийняти тривалий і затяжний підхід, він виступає за швидкі дії та рішучі заходи. Цей акцент на невідкладності відіграв важливу роль у збереженні динаміки українських сил і протидії наступу ворога. Встановлюючи чіткі та визначені за часом цілі, Зеленський прищепив українським військовим і громадськості відчуття мети та рішучості, зміцнивши їхню впевненість і рішучість.

Крім того, у виступах Зеленського визнається важливість соціально-технологічного аспекту в досягненні перемоги. У сучасну епоху конфлікту

виграються не лише на полі бою; вони також охоплюють інформаційну війну та ефективне використання технологій. Володимир Зеленський користується силою соціальних медіа, комунікаційних платформ і поширенням точної інформації у формуванні громадської думки та протидії дезінформації. Використовуючи ці інструменти, Президент України намагався вигравати не лише у фізичних битвах, але й у битвах за серця та уми, як усередині країни, так і на міжнародному рівні.

Значущість виступів Зеленського та дотримання ними цих відмінностей неможливо переоцінити. Вони відіграли важливу роль у вихованні почуття єдності, стійкості та рішучості в Україні. Відступивши від традиційних дипломатичних вимог, Зеленський налагодив контакт з людьми на особистому рівні, заслуживши їхню довіру. Його наголос на швидкому досягненні цілей зберігав динаміку українських сил, гарантуючи, що вони залишаються зосередженими на своїх цілях. Нарешті, визнаючи соціально-технологічний аспект, Зеленський ефективно використав сучасні інструменти для протидії дезінформації та формування громадської думки в Україні та за її межами.

2.3. Різновиди політичної промови

Політичні промови можуть відрізнятися за стилем, змістом і метою в залежності від контексту, цілей оратора та цільової аудиторії. Існує декілька поширених типів політичних промов.

- Передвиборчі промови використовують політики під час виборчих кампаній, щоб переконати виборців і заручитися підтримкою своєї кандидатури. Вони часто зосереджуються на ключових політичних позиціях, баченні кандидата та причинах, чому їх варто обирати.

- Інавгураційні промови виголошують новообрані офіційні особи після вступу на посаду, наприклад президенти, прем'єр-міністри чи мери. Інавгураційні промови зазвичай окреслюють пріоритети лідера, цілі та бачення

його терміну, і вони часто стосуються викликів і можливостей, з якими стикається нація чи громада.

- Промови про стан країни є щорічними зверненнями глав держав або урядів, наприклад Президента України на День Незалежності. Промови про стан країни містять оновлену інформацію про поточний стан країни, досягнення та політичні пропозиції на наступний рік. Вони часто торкаються різних питань, зокрема економіки, зовнішньої політики, внутрішніх справ.

- Промови на з'їзді партії виголошуються під час з'їздів політичної партії, де її члени збираються, щоб висунути своїх кандидатів на посаду. Промови на з'їзді мають на меті активізувати членів партії, висвітлити платформу партії та представити єдиний фронт на майбутніх виборах.

- Дебатні промови: під час політичних дебатів кандидати або представники різних партій вступають у словесний обмін, щоб сформулювати свої позиції, кинути виклик опонентам і переконати виборців. Дебатні виступи вимагають швидкого мислення, ефективних спростувань і вміння наводити переконливі аргументи. Дебати 19 квітня 2019 року між Володимиром Зеленським та Петром Порошенком і є прикладом такої промови.

- Меморіальні промови виголошуються, щоб вшанувати пам'ять і вшанувати життя політичного діяча, наприклад, колишнього лідера чи впливового політика. Пам'ятні промови часто відображають досягнення, характер і внесок людини в суспільство. Щорічна промова прем'єр-міністра Японії присвячена згадці і вшануванню пам'яті жертв ядерної зброї також є прикладом меморіальної промови.

- Мітингові чи протестні промови виголошуються на публічних мітингах чи протестах, щоб надихнути та мобілізувати прихильників навколо певної справи чи проблеми. Мітингові промови мають на меті активізувати натовп, передати актуальність ситуації та спонукати до дій або змін. Прикладом є звернення українських політиків до громади на Майдані під час Революції Гідності.

- Дипломатичні промови політичні лідери часто виголошують на міжнародній арені, звертаючись до світової аудиторії або до представників інших країн. Дипломатичні промови зосереджуються на зовнішній політиці, міжнародних відносинах і співпраці між державами. Прикладом є постійні виступи постійного представника України при ООН Сергія Кислиці.

- Промови про поступки, з ними виступають кандидати, які зазнали поразки на виборах, у яких вони визнають результат, вітають переможця та заохочують до єдності та підтримки новообраного лідера. Гіллари Клінтон 9 листопада 2016 року після перемоги Дональда Трампа у президентських виборах виступила з такою промовою перед американцями.

Загалом, це лише кілька прикладів існуючих типів політичних промов. Політичні промови можуть бути динамічними та багатоплановими, адаптуватися до потреб оратора, аудиторії та політичного клімату в той час.

2.4. Особливості політичної промови Президента

Президентські політичні звернення є надзвичайно важливими подіями в політичному ландшафті країни. Ці промови, як правило, виголошує глава держави чи уряду і служать платформою для президента, щоб донести важливі повідомлення, окреслити політичні програми та залучити громадську підтримку для конкретних ініціатив чи дій. Хоча конкретні особливості можуть відрізнятися в різних країнах і адміністраціях, існують деякі загальні елементи, які можна знайти в політичних зверненнях президента.

Перш за все, президентські звернення часто починаються з оцінки поточного стану нації. Президент може висвітлити досягнення, виклики та пріоритети уряду під час свого перебування на посаді. Цей розділ містить широкий огляд ситуації в країні та визначає контекст для решти виступу.

Глави держав використовують політичні звернення, щоб оприлюднити нову політику, законодавчі пропозиції чи виконавчі дії. Вони окреслюють обґрунтування цих ініціатив і пояснюють, як вони узгоджуються із загальним

баченням уряду. Політичні пропозиції можуть охоплювати широкий спектр питань, таких як економіка, охорона здоров'я, освіта, національна безпека та соціальне забезпечення.

Президенти, під час промов, зазвичай формулюють своє бачення країни та цінності, якими керується їхня адміністрація при прийнятті рішень. Вони наголошують на важливості єдності, прогресу, справедливості, демократії чи інших принципів, які перегукуються з їхнім політичним планом. Цей розділ має на меті надихнути та згуртувати громадську підтримку президентського бачення нації.

Національні виклики, з якими стикається країна, також можуть бути причиною президентів звертатися до громадян, і пояснюють, як їх адміністрація планує їх вирішити. Ці виклики можуть включати економічні кризи, війну, загрози безпеці, соціальні проблеми, екологічні проблеми або будь-які інші нагальні проблеми. Президент може визнати пов'язані з цим складності та запропонувати стратегії вирішення цих проблем.

Звернення до парламенту та інших зацікавлених сторін ще одна мета президентського звернення. У країнах із розподілом влади президентські звернення часто включають звернення до законодавчої гілки влади, закликаючи законодавців підтримати певну політику або прийняти закон. Президент може також звертатися до інших зацікавлених сторін, таких як судова система, військові чи приватний сектор, домагаючись їхньої співпраці або підкреслюючи їхню роль у національному прогресі.

Окремим аспектом є і те, що президентські звернення — це можливість для глави держави безпосередньо спілкуватися з громадськістю та сприяти відчуттю зв'язку та участі. Вони можуть говорити про прагнення, занепокоєння та надії громадян, наголошуючи на важливості громадянської активності та запрошуючи громадськість зробити свій внесок у розвиток нації.

Важливою особливістю є те, що президенти часто включають емоційні заклики до своїх звернень, щоб викликати співчуття, солідарність або почуття національної гордості. Вони можуть ділитися особистими історіями,

висвітлювати індивідуальні досягнення або віддавати належне національним героям. Ці емоційні елементи допомагають створити міцніший зв'язок між президентом і аудиторією.

Також політичні звернення зазвичай закінчуються закликом до дії, який заохочує громадян підтримувати конкретну політику, брати участь у громадській діяльності або сприяти прогресу нації різними способами. Це може включати заклики громадян голосувати, бути волонтерами, виступати за конкретні справи або брати участь у громадських роботах.

Потрібно пам'ятати, що тон і стиль подачі президентських звернень можуть відрізнятися залежно від обставин і особистого стилю президента. У той час як деякі промови можуть бути більш офіційними та урочистими, інші можуть мати більш розмовний або надихаючий тон. Президенти часто використовують риторичні засоби, такі як повторення, метафори та техніки оповідання, щоб посилити вплив свого повідомлення.

Важливо зазначити, що особливості президентських політичних звернень можуть суттєво відрізнятися залежно від культурних, політичних та історичних факторів. Крім того, формат і доставка цих адрес можуть відрізнятися залежно від використовуваного середовища, наприклад, прямих трансляції, платформи соціальних мереж або попередньо записані повідомлення.

Висновки до другого розділу

Отже, політична промова є потужним інструментом, який використовують лідери для донесення свого бачення, політики та взаємодії з громадськістю. Як найвищий авторитет у країні, промова Президента має важливе значення, формуючи громадську думку, надихаючи громадян і впливаючи на політичні рішення. Проте політична промова — це не просто низка слів; це складна колекція дискурсивних практик, яка включає різні риторичні стратегії, вибір мови та техніки переконання.

У президентських промовах часто використовуються риторичні стратегії, щоб захопити аудиторію та ефективно донести заплановану мету. Ці стратегії можуть включати використання емоційних закликів, щоб викликати певні почуття та встановити зв'язок із публікою. Представляючи себе обізнаними, гідними довіри та чуйними лідерами, вони прагнуть завоювати довіру та підтримку населення.

Президенти покладаються на методи переконання, щоб вплинути на громадську думку та заручитися підтримкою своєї політики. Одним із таких прийомів є повторення, коли ключові фрази чи ідеї повторюються протягом промови, щоб підсилити їх значення. Використовуючи повторення, президенти можуть зробити свої повідомлення більш запам'ятовуваними та збільшити вірогідність сприйняття серед аудиторії. Крім того, методи переконання часто включають використання логічних міркувань, фактів і статистики для представлення переконливих аргументів на користь своєї політики. Використовуючи ці методи, президенти прагнуть переконати громадськість у життєздатності та перевагах запропонованих ними ініціатив.

Тому політична промова президента — це набір дискурсивних практик, що виходить за межі простих слів. Риторичні стратегії, вибір мови, методи переконання та невербальна комунікація – усе це важливі елементи для створення переконливого та вражаючого повідомлення. Завдяки цим практикам президенти прагнуть залучити громадськість, сформуванати громадську думку та спонукати до дій. Ретельно підбираючи слова для своїх промов президенти можуть ефективно донести своє бачення, згуртувати підтримку та залишити тривалий вплив на націю.

РОЗДІЛ 3. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВИСВІТЛЕННЯ СВІТОВИМИ ЗМІ ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ЗВЕРНЕНЬ

3.1. Інструментарій та методологія досліджень

У ході дослідження для емпіричної частини роботи нами було обрано метод контент-аналіз.

Ми аналізували висвітлення місцевими ЗМІ Канади, Ірландії, США, Великої Британії та Австралії звернень Президента України Володимира Зеленського до парламентів цих країн. Адже на сьогодні ми бачимо, що звернення Зеленського мають вирішальне значення для отримання міжнародної підтримки інтересів і цілей України. Представляючи переконливі аргументи та шукаючи допомоги, він заручився підтримкою інших країн. Ця підтримка приймає різні форми, включаючи політичну, економічну допомогу, військове обладнання або дипломатичне втручання. Аналіз звернення може дати уявлення про ефективність комунікаційних стратегій Президента України і потенційну реакцію іноземних урядів. Крім того, для соціологічної науки, вивчення звернення Зеленського дозволяє зрозуміти його риторичку, методи переконання та повідомлення. Аналізуючи те як ЗМІ висвітлюють звернення Президента України можна зрозуміти, які саме сенси знайшли свій відклик у світових виданнях і якою є його здатність впливати на думки та на тих, хто приймає рішення в інших країнах.

Об'єкт дослідження – звернення Президента України Володимира Зеленського до парламентів інших держав, як інструмент формування світового суспільного дискурсу.

Предмет дослідження – відображення у ЗМІ Канади, Австралії, Ірландії, Великобританії, США змісту та основних наративів звернення Володимира Зеленського до їхніх парламентів.

Метою дослідження є виявлення і характеристика сенсів, продукованих Президентом у своїх зверненнях та їх відображення у засобах масової інформації цих країн.

Нами було опрацьовано 30 статей з різних іноземних видань, для кожної обраної країни - по 6 джерел. На основі роботи з текстами було створено 6 кодувальних таблиць, в яких відмічалися головні відображені сенси промови Президента Володимира Зеленського.

3.2. Контент-аналіз ЗМІ Канади

15 березня 2022 року Президент Володимир Зеленський звернувся до парламенту Канади та прем'єр-міністра Джастіна Трюдо, розповівши про події в Україні на 20-й день повномасштабної війни, розв'язаної росією. Промова тривала близько 12 хвилин і завершилася гучними оплесками з боку канадського уряду.

Для аналізу ЗМІ було обрано статті таких видань: **CBC News, CTV News, UCC, Maclean's, RCI, Toronto Star**. Аналізований матеріал був опублікований з 15 по 18 березня 2022 р.

На основі кодувальної таблиці (див. Додаток А) можемо побачити, що в канадських ЗМІ було відображено сім головних сенсів з промови Президента Володимира Зеленського.

Найбільше відображення у ЗМІ знайшов заклик Президента України до встановлення безпольотної зони над Україною, тобто “закриття неба”. Це прохання було відображено у всіх шести аналізованих статтях, зокрема воно підкріплювалось цитатою з промови Володимира Зеленського:

"Can you imagine when you call your friends and nations and you ask to please close the sky, close the air space, please stop the bombing? How many more cruise missiles have to fall on our cities until you make this happen?" [CBC News] (Хочу, щоб ви відчували, що це таке, коли телефонуєш друзям і кажеш: закрийте небо,

зупинить обстріли. Не важливо, яким чином, просто зробіть це. Зупиніть бомбардування. Скільки ще має впасти ракет на наші міста? [12])

Коментуючи цю ситуацію три видання висвітлили і реакцію Президента щодо дій НАТО та Заходу на вищезазначене прохання:

“...deep concerns about the situation when we talk to our partners and they say”, “Please hold on, hold on a little longer” [CBC News]. (Відповідають: ось-ось... Уже скоро. Трішки потерпіть. Але дуже-дуже всі занепокоєні [12]).

В контексті промови Зеленський також наголосив на те, що росія кожного дня вбиває мирних українських жителів; п'ять канадських видань поширили інформацію про загибель 97 дітей та додали таку цитату:

“...number of families have died. Every night is a horrible night” [UCC]. (Там була сім'я, яка просто прийшла туди. Вони були живі. А тепер... Ви розумієте. А потім страшна ніч... [12])

Три видання також відзначили фіксацію Президентом справжнього прагнення українців:

“We want to live and we want to be victorious. We want to prevail for the sake of life” [CTV News]. (Відчували, як ми хочемо жити. І як ми хочемо перемогти. Перемогти заради життя [12]).

Заклик Президента до подальшої підтримки України та збільшення санкцій проти росії був репрезентований у виданнях такими словами:

“Basically what I am trying to say is that you will need to do more to stop Russia, to protect Ukraine, and by doing that to protect Europe from Russian threats” [CTV News]. (Це означає, що потрібно робити більше. Значно! Для миру. Для того, щоб зупинити Росію, нам всім треба більше робити. Щоб захистити Україну та захистити Європу від цього тотального зла [12]).

Яскравим прикладом ефективної політичної комунікації було і те, що у своїй промові, яка була насичена згадками про канадські міста та визначні пам'ятки, Зеленський риторично запитав, як би почувалися канадці, якби Росія взяла в облогу Ванкувер або націлилася на вежу CN Tower у Торонто. Чотири канадських видання поширили цю тезу:

“Imagine that Canadian facilities have been bombed similarly as our buildings and memorial places are being bombed” [Macleans]. (Росіяни не зупинялися перед бомбардуванням навіть цієї землі. А що з Національним монументом Голокосту в Оттаві? Чи витримає він удар трьох чи п’яти ракет? Так було у нас [12]).

В такому ж стилі Президент розповів Парламенту Канади про бомбардування росією українських міст, ці жахіття так описувались у медіа:

“You can see that our cities like Kharkiv and Mariupol and many other cities are not protected like your cities are protected—Edmonton, Vancouver—You can see that Kyiv is being shelled and bombed... [CTV News]” (Ви бачите, що наші міста: Харків, Маріуполь не захищені так само, як ваші Едмонтон і Ванкувер. Що Київ зазнає ракетних ударів [12]).

Зокрема важливою особливістю промови було те, що Зеленський час від часу звертався безпосередньо до Джастіна Трюдо, цей метод викликав увагу як Парламенту, так і ЗМІ:

“Dear Justin, can you imagine that every day you receive memorandums about the number of casualties, including among women and children? [CTV News]” (Джастіне! Шановні присутні! Панове! Уявіть, що значить кожного дня чути доповідь про загиблих людей [12]).

Отже, аналізуючи статті канадських ЗМІ можна зробити висновок, що промова Президента була дійсно ефективною, адже врешті-решт видання поширили багато ключових аспектів, таким чином жителі Канади отримали можливість дізнатись про події в Україні умовно кажучи “з перших вуст”. Крім того, у кожній аналізованій статті надавалась інформація про реакцію канадського Парламенту на промову Володимира Зеленського, а також зазначалися плани про допомогу і підтримку України.

3.3. Контент-аналіз ЗМІ Австралії

31 березня 2022 року Президент України Володимир Зеленський звернувся з 15-хвилинною відеопромовою до Парламенту Австралії. Виступаючи зі штабу

в Києві, коли столиця все ще зазнавала російських бомбардувань, Зеленський закликав Австралію підтримати в захисті його країну від агресії Володимира Путіна.

Для аналізу ЗМІ було обрано статті таких видань: **The Sidney Morning Herald, news.com.au, The West Australian, The Canberra Times, The New Daily Australian, 9 News**. Аналізований матеріал був опублікований з 31 березня по 2 квітня 2022 р.

На основі кодувальної таблиці (див. Додаток Б) можемо побачити, що в австралійських ЗМІ було відображено вісім головних сенсів з промови Президента Володимира Зеленського, не всі вони були підкріплені цитатами, але всі були представлені назагал.

Найпоширенішим твердженням з промови у виданнях був заклик Президента про введення санкцій проти росії; жорстке реагування на її «ядерний шантаж». Цей заклик висвітлювався у всіх шести медіа за допомогою таких цитат Президента:

“We need new sanctions against Russia until they stop blackmailing other countries with their nuclear missiles. They have to pay the highest price” [The New Daily Australian]. (Потрібні нові санкції проти Росії. Потужні санкції. Поки вона не відмовиться від ядерного шантажу, від блокади моря, вона повинна платити найвищу ціну [13]).

“The country which is using the nuclear blackmailing should receive the sanctions, which would show that such blackmailing is destructive for the blackmailer itself”. [The Canberra Times] (Держава, яка не цурається ядерного шантажу, повинна одразу отримувати такі санкції, які продемонструють, що шантаж має руйнівні наслідки для шантажиста [13]).

“The fate of the global security is decided now” [The Canberra Times]. (Доля глобальної безпеки вирішується зараз [13]).

Наступним за поширеністю сенсом, було прохання Президента про військову допомогу, п'ять видань згадали у своїх статтях про пропозицію Зеленського передати австралійські машини Bushmaster Україні.

Чотири статті Австралійських ЗМІ містили інформацію про кількість вбитих українських дітей та щоденні бомбардування росією інфраструктури. Зокрема Зеленський оголосив подяку за підтримку України:

“If we can count on the support of the free world, on your support, on your assistance” [9 News]. (Особливо якщо ми можемо сподіватися на підтримку й допомогу вільного світу. На вашу підтримку, на вашу допомогу [13]).

Важливою для австралійських видань була згадка Володимиром Зеленським про трагедію 2014 року, збиття Малазійського Боїнга МН-17, внаслідок чого загинуло 38 громадян Австралії. Для висвітлення цього сенсу медіа використало такі цитати:

“Did we manage to hold accountable those who caused this tragedy? No. Because they’re hiding in Russia,” “So the unpunished evil comes back. “If the world had punished Russia in 2014 for what it did, there wouldn’t be this invasion in Ukraine in 2022” [9 News]. (Але чи вдалося притягнути до відповідальності тих, хто спричинив цю трагедію? Ні. Вони переховуються на території Росії. Я б ще додав: непокаране зло повертається окрилений, із відчуттям всемогутності. Якби світ покарав Росію за те, що вона зробила у 2014 році, не було б жодного із жахів цього вторгнення в Україну у 2022 році. [13])

Отже, промова Президента містила у собі як багато основних, так і багато прихованих сенсів. Проте австралійські медіа змогли обрати найважливіші, і ефективно представити їх громадянам. Завдяки такому поданню інформації вже сказані слова набули нового значення, але не втратили задуманого впливу. До того ж у кожній статті була інформація про реакцію членів Парламенту на виступ Президента України, міркування про доцільність тих чи інших бажань та плани на подальшу підтримку України.

3.4. Контент-аналіз ЗМІ Ірландії

Президент України Володимир Зеленський виступив з 15-хвилинною промовою 6 квітня 2022 року перед Oireachtas, Парламентом Ірландії, де віддав

належне реакції Ірландії на війну та закликав до «більшого лідерства» в санкціях проти Росії.

Для аналізу ЗМІ було обрано статті таких видань: **The Irish World, The Irish Sun, RTE, Independent.ie, THE IRISH NEWS, IrishCentral.** Аналізований матеріал був опублікований з 6 по 9 квітня 2022 р.

На основі кодувальної таблиці (див. Додаток В) можемо побачити, що в ірландських ЗМІ було відображено шість головних сенсів з промови Президента Володимира Зеленського. Крім того, варто зазначити, що ірландські медіа охоче використовували великі цитати з промови.

Президент Зеленський не звернувся з конкретним проханням про додаткову військову підтримку з боку Ірландії чи озброєння, і віддав належне позиції Ірландії як нейтральної країни.

Однак він наголосив на тому, що Ірландія не зберегла нейтралітету у війні, сказавши, що вона почала «робити це правильно» на підтримку України. Ірландські медіа поширили таку цитату Зеленського:

«You did not doubt starting helping us, you began doing this right away and, although you are a neutral country, you have not remained neutral to the disaster and to the mishaps that Russia has brought to Ukraine» [The Irish World]. (Ви одразу почали це робити. І хоча ви – нейтральна країна, ви не залишилися нейтральними до горя й страждань, які Росія принесла українцям [14]).

«I'm grateful to you to every citizen of Ireland. Thank you for supporting sanctions against Russia» [The Irish Sun]. (Я вдячний і керівництву вашої держави, і кожному ірландцю і кожній. Вдячний за підтримку санкцій проти Росії [14]).

«Thank you for the humanitarian and financial support extended to our country and thank you for your caring about Ukrainian people who found shelter on your land» [IrishCentral.]. (Вдячний за надану нам гуманітарну та фінансову підтримку. Вдячний за особливу турботу про наших людей, які шукали та знайшли безпеку на вашій землі [14]).

Хоча Президент Зеленський не просив надати зброю, він сказав, що дуже вдячний за надання гуманітарної допомоги і закликав Ірландію до «більшого лідерства» у підтримці посилення санкцій ЄС. У ірландських виданнях ця теза була висвітлена наступним чином:

“I would like to ask you to show more leadership in our anti-war coalition, I'd like to ask you to convince EU partners to introduce even more rigid sanctions against Russia that would really make sure that the Russian war machine will stop” [Independent.ie]. (Тому я закликаю вас проявити ще більше лідерства у нашій антивоєнній коаліції! Закликаю вас переконувати партнерів по Євросоюзу щодо жорсткіших санкцій проти Російської Федерації [14]).

Президент розповів про звірства, з якими стикаються українські громадяни, оприлюднивши вражаючу інформацію про те, що загиблих «просто поховали у дворі» і що в Маріуполі «не залишилося жодного цілого будинку». Ці жахіття ЗМі представили таким чином:

"Maybe you have not heard the names of these cities yet. It may seem impossible when you do hear these names, but these are real facts."; "Bodies are buried in the yards in Mariupol, and people were killed on the roads fleeing" [The Irish Sun]. (Можливо, ви ще поки не чули всі ці назви. Але це мільйони людей, яких Росія просто намагалася знищити. Факт, що російські окупанти розстрілювали людей на дорогах, коли ті намагалися врятуватись із заблокованих міст [14]).

“Just think about it - 10 million Ukrainians have been left without shelter as of today by Russia, who had to leave their native cities because of this war. This is something we cannot come to grips with.”; "They are bombing 24/7. There is no single house left intact” [RTE]. (Росія залишила без дому вже 10 мільйонів українців, які були змушені поїхати з рідних міст через цю війну... З цим просто неможливо змиритися! У Маріуполі не залишилося вже жодної цілої будівлі, жодної непошкодженої будівлі [14]).

Важливим сенсом є і те, що Президент звинуватив Росію у використанні «голоду як зброї» проти українського народу та сказав, що всі порти заблоковані,

а це означає, що можна завезти дуже мало їжі, води та медикаментів. Поширення набула саме ця його цитата:

“They also have blocked all of our sea ports, together with the vessels that had already agricultural cargos for exports. “Why are they doing this? Because for them hunger is a weapon against us ordinary people as an instrument of domination” [RTE]. (Крім того, Росія заблокувала всі наші морські порти разом із тими суднами, які вже були завантажені аграрною продукцією на експорт. Для чого вони це роблять? Бо вони розглядають і голод як свою зброю. Зброю проти нас, звичайних людей. Як інструмент, щоб домінувати [14]).

В кінці-кінців, ЗМІ поширили заклик Президента до введення більшої кількості санкцій проти росії:

“We have to put an end to trading with Russia. We have to cut ties of the Russian banks to the global system and cut the sources of their income from oil that they use for their weapons and killing” [RTE]. (Нам досі доводиться переконувати західних політиків деяких країни, що потрібно зупинити будь-який зв'язок російських банків із глобальною фінансовою системою. Нам досі доводиться, на жаль, переконувати Європу, що російська нафта не може забезпечувати російську військову машину щедрим потоком грошей [14]).

Як висновок, слід зазначити, що ця промова значно відрізнялась від попередніх двох – Президент не просив про військову допомогу, і не наголошував на існуванні точок «дотику» з Ірландією, не згадував минулий досвід країни. Тому ЗМІ сконцентрувалось саме на поширенні прохань та закликів Президента. Також у статтях згадувалось про думки опозиційних членів Парламенту Ірландії, які були не згодні з певними тезами Зеленського про збільшення санкцій проти росії.

3.5. Контент-аналіз ЗМІ Великобританії

8 лютого 2023 року відбувся несподіваний візит Президента України Володимира Зеленського до Великобританії, де він виступив зі зверненням до

парламенту, щоб подякувати Великобританії за її непохитну підтримку після вторгнення Росії.

Для аналізу ЗМІ було обрано статті таких видань: **bbc.com**, **telegraph.co.uk**, **gbnews.com**, **Sky News**, **WalesOnline**, **MailOnline**. Аналізований матеріал був опублікований з 8 по 11 лютого 2023 року.

На основі кодувальної таблиці (див. Додаток Г) можемо побачити, що в британських ЗМІ було відображено всього чотири головних сенси з промови Президента Володимира Зеленського.

Перший і найголовніший сенс - прохання Президента про надання Україні сучасної авіації. Декілька фраз Зеленського цитували не тільки британські, а й світові ЗМІ:

“In Britain, the King is an air force pilot and in Ukraine today, every air force pilot is a king” [bbc.com]. (У Великій Британії Король – пілот Військово-Повітряних сил. А в Україні сьогодні кожен пілот Військово-Повітряних сил – це король для нас, для наших сімей [1]).

“Combat aircraft for Ukraine are wings for freedom” [bbc.com]. (Бойові літаки – для України! Крила – для свободи![1]).

“We have freedom, give us wings to protect it” [MailOnline]. (Ми маємо свободу. Дайте нам крила, щоб захистити її [1]).

Президент України зазначив що звертається до Парламенту від всього українського народу, зокрема військових. Медіа обрали таку цитату для висвітлення:

“I have come here and stand before you on behalf of the brave, on behalf of our war heroes who are now in the trenches under enemy artillery fire, on behalf of our air gunners, and every defender of the sky who protects Ukraine against enemy aircraft and missiles, on behalf of our tank men who fight to restore our Ukrainian borders, on behalf of our conscripts who are being trained now including here in Britain” [gbnews.com]. (Я прибув сюди й стою перед вами від імені хоробрих. Від імені наших бійців, які зараз в окопах та під ударами ворожої артилерії. Від імені наших зенітників і всіх захисників неба, які оберігають Україну від ворожої

авіації та ракет. Від імені наших танкістів, які воюють за повернення нашого законного кордону. Від імені наших призовників, які зараз проходять підготовку, зокрема тут, у Великій Британії [1]).

Вираження подяки Великобританії Володимиром Зеленським, було поширено в медіа такими цитатами:

“Thank you, Britain.” “London has stood with Kyiv since day one, from the first seconds and minutes of the full-scale war, Great Britain you extended your helping hand when the world had not yet come to understand how to react” [WalesOnline].

(Лондон був із Києвом із першого дня! З перших секунд і хвилин повномасштабної війни. Британіє, ти почала допомагати, коли світ ще не встиг зрозуміти, як реагувати [1]).

Два видання також відмітили і окрему подяку від Президента України Борису Джонсону:

“Boris – you got others united when it seemed absolutely impossible. Thank you” [MailOnline]. (Борисе, ти об'єднував інших, коли це здавалось абсолютно неможливим. Дякую тобі [1]).

Заклик Президента до спільних дій, знайшов такий відбиток у виданнях:

“We must take these principles of preventive aid to those who are threatened with aggression and preventive sanctions against those who threaten aggression as basic principles of the world anti-war policy” [WalesOnline]. (Ми маємо зробити цей принцип превентивної допомоги тому, кому загрожує агресія, і превентивних санкцій проти того, хто погрожує агресією, базовим принципом світової антивоєнної політики [1]).

П'ять видань надали особливу увагу спогадам, якими поділився Сер Ліндсей, згадавши їхню з Президентом першу зустріч у жовтні 2020 року під час пандемії Covid-19. На що Володимир Зеленський відповів так:

“Two years ago, I thanked you for delicious English tea..” [telegraph.co.uk]. (Йдучи з парламенту Британії два роки тому, я дякував вам за прекрасний англійський чай [1]).

Продовження цього вислову, знову підкреслювало мету візиту Зеленського, тому було поширено у п'яти ЗМІ:

“I will be leaving the Parliament today thanking all of you in advance for powerful English planes [Sky News]”. (Сьогодні, йдучи з парламенту, я хочу подякувати всім вам заздалегідь за англійські літаки [1]).

Отже, опрацювавши всі статті, можна дійти до висновку, що промова була з початку до кінця просочена закликами до Великобританії надати Україні сучасну авіацію. Також британські медіа зробили акцент на основних темах - спільній боротьбі проти російської агресії та символічних сенсах звернення. Особливістю висвітлення в британських виданнях звернення Президента є художнє змалювання пануючої атмосфери в будівлі, окреслення емоцій представників Парламенту, вигляду Президента України.

3.6. Контент-аналіз ЗМІ США

21 грудня 2022 року Президент Володимир Зеленський виступив перед обома палатами Конгресу Сполучених Штатів у межах свого візиту до Вашингтона. Під час 20-хвилинної промови він закликав Конгрес продовжувати підтримувати Україну.

Для аналізу ЗМІ було обрано статті таких видань: **The New York Times**, **ABC news**, **The Straith Times**, **bbc.news**, **APNews**, **PBC News Hour**. Аналізований матеріал був опублікований з 21 по 23 грудня 202 року.

На основі кодувальної таблиці (див. Додаток Д) можемо побачити, що в американських ЗМІ було відображено шість головних сенсів з промови Президента Володимира Зеленського. Але варто зауважити, на відміну від інших аналізованих країн медіа США має низький рівень згуртованості у використанні цитат Володимира Зеленського.

Найпоширенішим сенсом у виданнях було окреслення Президентом Зеленським стійкої позиції України під час війни з росією, проте кожне видання інтерпретувало це висловлювання по-різному.

“Against all odds and doom-and-gloom scenarios, Ukraine did not fall, Ukraine is alive and kicking” [The New York Times]. (Всупереч усім перешкодам і похмурих сценаріям Україна не впала. Україна жива та б’ється [8]).

“There can’t be any ‘just peace’ in the war that was imposed on us” [PBC News Hour]. (У ваших же силах – допомогти нам притягти до відповідальності всіх, хто розв’язав цю неспровоковану й незаконну війну [8]).

В медіа можна було відображено момент передачі Зеленським українського прапора до Конгресу:

“So let this decision be taken, let this flag stay with you, ladies and gentlemen. This flag is a symbol of our victory in this war. We stand, we fight and we will win because we are united, Ukraine, America and the entire free world” [ABC news]. (Нехай же ці рішення будуть ухвалені! Нехай цей прапор буде у вас, пані та панове! Цей прапор символізує те, що ми переможемо в цій війні. Ми стоїмо, ми боремось і ми виграємо. Бо ми – разом. Україна, Америка й увесь вільний світ [8]).

і розповідь Президента про те, що передувало його візиту до США:

“When I was in Bakhmut yesterday, our heroes gave me the flag, the battle flag, the flag of those who defend Ukraine, Europe and the world at the cost of their lives” [ABC news]. (Коли я був учора в Бахмуті, наші герої передали мені прапор. Бойовий прапор. Прапор тих, хто захищає Україну, Європу та світ ціною своїх життів [8]).

Зокрема поширення мав і той сенс, в який умовах перебувають українці, щоб якнайкраще описати ці реалії медіа додали у статті такі вислови:

“We need to survive this winter”. “We need to protect our people.” “In two days we will celebrate Christmas, maybe candlelit, not because it’s more romantic, no, but because there will be no electricity” [The New York Times]. (За два дні ми будемо святкувати Різдво. Можливо, при свічках. Не тому, що так більш романтично. А тому, що не буде світла [8]).

Та все ж основною метою звернення було прохання Президента України Володимира Зеленського про збільшення військової та фінансової підтримки США. Американські ЗМІ використали такі цитати:

“We have artillery, yes, thank you”. “We have it. Is it enough? Honestly, not really.” “After that we will send another signal to President Biden that we would like to get more Patriots” [The New York Times]. (У нас є артилерія. Так. Дякую вам. Чи її достатньо? Відверто – ні. Якщо ваші «Патріоти» зупинять російський терор проти наших міст, це дасть змогу українським патріотам повною мірою працювати на захист нашої свободи [8]).

Крім того, чотири видання зазначили те, як Зеленський інтерпретує допомогу Україні:

“Your money is not charity. It's an investment in the global security and democracy that we handle in the most responsible way” [The Straith Times]. (Ваші гроші – це не благодійність. Це інвестиція у глобальну безпеку та демократію, до якої ми ставимося найвідповідальніше [8]).

Два видання поширили нагадування Зеленського про те, що історія циклічна, і українці ведуть таку ж боротьбу, як колись американці:

“Just like the brave American soldiers who held their lines and fought back Hitler's forces during the Christmas of 1944, brave Ukrainian soldiers are doing the same to [Russian President Vladimir] Putin's forces this Christmas”. “Ukraine holds its lines and will never surrender” [bbc.news]. (Подібно до того, як відважні американські солдати чинили опір і відбивалися від гітлерівських військ попри всі труднощі під час Різдва 1944 року, відважні українські солдати роблять те саме з військами Путіна цього Різдва. Україна стоїть і ніколи не здається! [8]).

Отже, проаналізувавши медіа США, можна зробити висновок, що промова Президента була дійсно ефективною, адже ЗМІ поширило всі важливі для України аспекти. Особливістю висвітлення цієї промови є те, що у кожного видання можна було знайти якийсь особливе інтерпретування певного сенсу. Також в аналізованих матеріалах, крім звернення Зеленського, завжди

описувався сам процес підготування до нього, реакції та наслідки виконання прохань Президента України.

Висновки до третього розділу

У ході соціологічного дослідження було проаналізовано 30 публікацій світових ЗМІ з таких країн, як Канада, Австралія, Ірландія, Великобританія та США. Визначено, що видання намагаються донести до читача від чотирьох до восьми головних сенсів. В ході дослідження були виявлені такі особливості:

- ЗМІ завжди висвітлювало той момент, коли Президент Зеленський під час промови звертався особисто до когось з членів Парламенту чи прем'єр-міністра. Яскравим прикладом цього є звернення до Бориса Джонсона чи Джастіна Трюдо;

- активно поширювались ті частини промови, де розповідалось про подібну історію боротьби обох країн чи були згадки про минулі події. Це можна побачити на прикладі ЗМІ усіх аналізованих країн, окрім Ірландії, адже з нею Україна не мала міцних міжнародних відносин або ж історичних точок “дотику”;

- спільним для усіх ЗМІ сенсом була подяка від Володимира Зеленського за підтримку та допомогу Україні у будь-якій сфері, а також заклик продовжувати це робити;

- аналізовані звернення Президента до Канади, Австралії та Ірландії відбулися в перші місяці широкомасштабного вторгнення росії в Україну, а до США та Великобританії - в кінці 2022 - на початку 2023 років. Тому не тільки в промовах, а й у медіа можна помітити зміни презентованих сенсів. Наприклад, у ЗМІ перших трьох країн завжди була інформація про вбивства цивільних людей, знищення міст та кількість загиблих дітей. Натомість видання США та Великобританії були сфокусовані на інших важливих аспектах;

- безсумнівно важливим є те, що всі аналізовані статті вміщали в собі справжні очікування та прохання Президента України, починаючи від лідерства в європейській спільноті до надання сучасного озброєння;

- також обов'язковим фактором у всіх медіа було зображення реакції парламентарів на промову Президента, та інформація про те, яка допомога вже була надана Україні і її плановане збільшення. Нерідко у виданнях можна було прочитати слова захоплення та захвату Президентом України.

ВИСНОВКИ

У першому розділі було розглянуто вплив суспільного дискурсу на формування громадської думки. На основі перегляду теоретичних підходів таких соціологів як Ю. Габермас, М.Фуко, Е. Гіденс, П. Бурдьє виділено основні методологічні орієнтири дослідження суспільного дискурсу.

Встановлено, що суспільний дискурс має складну комунікативно-управлінську функцію, оскільки пов'язаний з реалізацією владних та управлінських відносин, що стосуються всіх аспектів життя суспільства. Його завдання можуть варіюватися, включаючи інформування адресата про необхідні дії, переконання та спонукання аудиторії до певних дій у комунікативній ситуації, яка формується під час реалізації владних та управлінських відносин. Розуміння суспільного дискурсу допомагає уявити механізм та форму його реалізації, засоби впливу на учасників дискурсу під час виконання ними владних та управлінських відносин. Залежно від мети, суспільний дискурс може набувати різних форм.

Також суспільний дискурс розглядається як складний феномен, що реалізується у публічній сфері спілкування як засіб взаємодії між владою і суспільством в системі публічного управління. Він має специфічну структуру, яка є результатом особливих мовних прийомів, спрямованих на обслуговування сфери політичної комунікації. Суспільний дискурс, як об'єкт наукових досліджень, частіше досліджується в контексті практики публічної політичної діяльності, зокрема політичний дискурс, який має основну функцію впливу на громадян за допомогою мовлення.

У другому розділі описано, що у сфері політики політична промова Президента має величезне значення. Вона служить платформою для глави держави, щоб повідомити про своє бачення, політичні цілі та залучити громадську підтримку для порядку денного своєї адміністрації. Добре складена та вражаюча президентська промова може сформувати громадську думку, надихнути громадян і мобілізувати дії.

Крім того, важливим аспектом успішної президентської промови є здатність донести чітко та переконливе повідомлення. Президент чітко й ефективно формулює свої ідеї, забезпечуючи розуміння аудиторією основних цілей і політичних пропозицій. Потужне повідомлення викликає резонанс у громадськості та вселяє довіру до лідерства президента.

Промова Президента стосується ключових національних питань, таких як економіка, безпека, охорона здоров'я, освіта чи зміна клімату, залежно від переважаючих викликів. Визнаючи та обговорюючи ці занепокоєння, президент демонструє розуміння пульсу нації та зміцнює почуття довіри серед громадян.

Зазвичай ефективна промова зв'язується з емоціями аудиторії. Президенти використовують риторичні прийоми, такі як розповіді історій, особисті анекдоти або надихаючі цитати, щоб викликати співчуття, симпатію, надію чи рішучість. Цей емоційний зв'язок розбудовує стосунки та сприяє почуттю єдності між президентом і громадянами.

Загалом, політична промова Президента – потужний інструмент комунікації, мобілізації та натхнення. За допомогою чітких і переконливих повідомлень, звернення до національних проблем, емоційного зв'язку, звернення до спільних цінностей, довіри та автентичності, інклюзивної мови, методів переконливості та врахування часу та контексту президент може максимізувати вплив своєї промови. Використовуючи ці важливі аспекти та чинники, президент може згуртувати громадську підтримку, сформувану громадську думку та орієнтуватися в складнощах управління, зрештою сприяючи розвитку нації.

Під час соціологічного контент-аналітичного дослідження було проаналізовано 30 публікацій світових ЗМІ з країн, таких як Канада, Австралія, Ірландія, Великобританія та США. Виявлено, що видання намагалися передати від чотирьох до восьми основних ідей. У ході дослідження були знайдені певні особливості.

З'ясовано, що ЗМІ завжди акцентували увагу на тому, коли Президент Зеленський під час своїх промов звертався особисто до членів Парламенту чи прем'єр-міністра. Прикладом цього є звернення до Бориса Джонсона чи

Джастіна Трюдо. Визначено, що активно поширювалися частини промови, де розповідалося про подібну історію боротьби обох країн або містилися згадки про минулі події. Це спостерігалось у всіх аналізованих країнах, за винятком Ірландії, оскільки з нею Україна не мала міцних міжнародних або історичних зв'язків. Виявлено, що основним сенсом для всіх ЗМІ була подяка Володимира Зеленського за підтримку та допомогу Україні у будь-якій сфері, а також заклик продовжувати це робити.

Зазначено, що аналізовані звернення Президента до Канади, Австралії та Ірландії відбулися під час широкомасштабного вторгнення Росії в Україну в перші місяці, а до США та Великобританії - в кінці 2022 року і на початку 2023 року. Це призвело до змін не лише у промовах, але й у медіа, що представляли сенс промов. У ЗМІ Канади, Австралії та Ірландії завжди наголошувалася інформація про вбивства цивільних осіб, знищення міст та кількість загиблих дітей. Видання США та Великобританії були сфокусовані на інших важливих аспектах, точніше заклику до передачі зброї. Виявлено, що в усіх аналізованих статтях містилися реальні очікування та прохання Президента України, починаючи від лідерства в європейській спільноті до надання сучасного озброєння. Також зображення реакції парламентаріїв на промову Президента та інформація про надану допомогу Україні і плановане збільшення цієї допомоги були постійними елементами у всіх медіа. Часто в статтях можна було прочитати вислови захоплення та захвату Президентом України.

На завершення зазначимо, що промови Володимира Зеленського під час війни мали характерні риси, які сприяли мобілізації та просуванню України до Перемоги. Його відхід від традиційних дипломатичних норм, орієнтація на швидке досягнення мети, визнання соціально-технологічного аспекту знайшли резонанс в українському народі та посилили його рішучість. Промови Зеленського не тільки ефективно повідомили про серйозність конфлікту, але й дали дорожню карту успіху. Оскільки конфлікт триває, керівництво Зеленського через його виступи залишається ключовим у об'єднанні нації та просуванні шляху до Перемоги.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бойові літаки – для України, крила – для свободи – виступ Президента Володимира Зеленського перед обома палатами парламенту Великої Британії [Електронний ресурс]. – 2023. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.president.gov.ua/news/bojovi-litaki-dlya-ukrayini-krila-dlya-svobodi-vistup-prezid-80857>
2. Дипломатичний марафон та увага до всіх регіонів світу: звернення Зеленського (відео) [Електронний ресурс] // 2023 – Режим доступу до ресурсу: <https://glavcom.ua/country/politics/diplomatichnij-marafon-ta-uvaha-do-vsikh-rehioniv-svitu-zvernennja-zelenskoho-video-908332.html>.
3. Іванченко С. М. Суспільний дискурс як спосіб організації інформаційного простору та формування громадської думки / С. М. Іванченко // Наукові студії із соціальної та політичної психології. - 2013. - Вип. 33. - С. 236-244. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nsspp_2013_33_28.
4. Лазарев С.С. Концептуальні підходи до розуміння політичних ресурсів/ С.С. Лазарев //Актуальні проблеми політики. - 2013.- Вип. 49. – С. 159-168
5. Лазарев С. С. Поняття і види символічних ресурсів влади / С.С.Лазарев // Освіта регіону. Серія: Політологія. Психологія. Комунікації. – 2013. - № 4(34). – С.150-155.
6. Луман Н. Поняття цілі і системна раціональність: щодо функції цілей у соціальних системах / Ніклас Луман [пер. з нім. М. Бойченко, В. Кебуладзе]. — К.: Дух і літера, 2011.
7. Мамонтова Е.В. Державний протокол та церемоніал як символічний інструмент забезпечення процесу публічної комунікації: витоки, структура, нормативно-організаційні засади / Е.В. Мамонтова. // Монографія. – Одеса: Друкарський дім, 2011.
8. Ми стоїмо, боремось і виграємо, бо ми разом – Україна, Америка й увесь вільний світ – виступ Володимира Зеленського на спільному засіданні

обох палат Конгресу США [Електронний ресурс]. – 2022. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.president.gov.ua/news/mi-stoyimo-boremos-i-vigrayemo-bo-mi-razom-ukrayina-amerika-80017>.

9. НА ЧИЙ БІК СТАНЕ СВІТ? АНАЛІЗ ПРОМОВ ЗЕЛЕНСЬКОГО ТА ПУТІНА З ПОЧАТКУ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ [Електронний ресурс]. – 2022. – Режим доступу до ресурсу: https://tvoemisto.tv/exclusive/na_chyy_bik_stane_svit_analiz_promov_zelenskogo_ta_putina_z_pochatku_velykoj_viyny_136642.html.

10. Перед парламентами яких країн Зеленський виступив за рік повномасштабної війни [Електронний ресурс]. – 2023. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.slovoidilo.ua/2023/02/24/infografika/polityka/pered-parlamentamy-yakux-krayin-zelenskyj-vystupyv-rik-povnomasshtabnoyi-vijny>.

11. Промови Зеленського: між політикою і емоціями [Електронний ресурс]. – 2022. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.dw.com/uk/volodymyr-zelenskyi-ochyma-nimtsiv-superheroi-yakoho-zanosyt/a-61481412>.

12. Промова Президента України Володимира Зеленського у парламенті Канади [Електронний ресурс]. – 2022. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.president.gov.ua/news/promova-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-u-parlamen-73581>.

13. Промова Президента України Володимира Зеленського в парламенті Австралії [Електронний ресурс]. – 2022. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.president.gov.ua/news/promova-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-v-parlamen-73993>.

14. Промова Президента України в Ерахтасі, парламенті Ірландії [Електронний ресурс]. – 2022. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.president.gov.ua/news/promova-prezidenta-ukrayini-v-erahtasi-parlamenti-irlandiyi-74137>.

15. Проскуріна О. Виклик комунікації і відповідь культурного поля політики // Політичний менеджмент. – 2005. – № 2. – С. 103-107

16. Хомський Н. Роздуми про мову / Ноам Хомський. – Львів: Ініціатива, 2000.

17. Худолій А. О. Публічний дискурс у зовнішньополітичній діяльності президентів США (1945-2012 рр.): дис. ... док. політ. наук: 23.00.04 / Худолій Анатолій Олексійович. – Острог, 2013. – 463 с. - Режим доступу до ресурсу: <https://eprints.oa.edu.ua/8614/1/%D0%A5%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%BB%D1%96%D0%B9%20pdf.pdf>

18. Черняк Д. С. Концепція соціальних змін Петра Штомпки: теоретичні витоки, структурні елементи, значення / Д. С. Черняк // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка : Соціологія. Психологія. Педагогіка. — 2006. — № 24-25. — С. 20-22.

19. Bargu B. The Long Life of Nancy Fraser's "Rethinking the Public Sphere". "Feminism, Capitalism, and Critique". [Електронний ресурс] / B. Bargu, C. Bottici // Palgrave Macmillan. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.hks.harvard.edu/publications/long-life-nancy-frasers-rethinking-public-sphere>.

20. Bourdieu P. Distinction: A Social Critique of the Judgement of Taste. [Електронний ресурс] / Pierre Bourdieu // Cambridge, MA: Harvard University Press. – 1984. – Режим доступу до ресурсу: https://monoskop.org/images/e/e0/Pierre_Bourdieu_Distinction_A_Social_Critique_of_the_Judgement_of_Taste_1984.pdf.

21. Dominick, J. R. Social Effects of Mass Communication / Joseph R. Dominick // The dynamics of mass communication: Media in the digital age / Joseph R. Dominick — McGraw-Hill Higher Education, 2011. — P. 442–466.

22. Giddens A. Central problems in social theory: Action, structure and contradiction in social analysis. [Електронний ресурс] / Antony Giddens // London: Macmillan. – 1979. – Режим доступу до ресурсу: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-1-349-16161-4_5.

23. Goffman E. Interaction Ritual: Essays on Face-to-Face Behavior [Електронний ресурс] / Erving Goffman // 1967 – Режим доступу до ресурсу:

[https://www.scirp.org/\(S\(czeh2tfqw2orz553k1w0r45\)\)/reference/referencespapers.aspx?referenceid=1198885](https://www.scirp.org/(S(czeh2tfqw2orz553k1w0r45))/reference/referencespapers.aspx?referenceid=1198885).

24. Habermas J. *The Public Sphere* / J. Habermas // Jürgen Habermas on Society and Politics / S. Seidman (Ed.). – Boston : Beacon Press, 1973. – 299 p.

25. Kendall G. *Using Foucault's Methods* [Електронний ресурс] / G. Kendall, G. Wickham. – 1999. – Режим доступу до ресурсу: <https://methods.sagepub.com/book/using-foucaults-methods>.

26. Lippmann W. *Essays in the Public Philosophy* [Електронний ресурс] / Walter Lippmann // Boston: Little, Brown.. – 1955. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.cambridge.org/core/journals/american-political-science-review/article/abs/essays-in-the-public-philosophy-by-walter-lippmann-boston-and-toronto-little-brown-and-company-1955-pp-xiii-189-350/CA21A7BAE3E2B3F1393A6A0D2E9BEEEB>.

27. Price V. *The Public and Public Opinion in Political Theories* / V. Price // Sage Handbook of Public Opinion Research / W. Donsbach, M. Traugott (Eds.). – Newbury Park, CA : Sage Publications, 2008.

28. Warner M. *Fear of a queer planet : queer politics and social theory* [Електронний ресурс] / Michael Warner // University of Minnesota Press. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.upress.umn.edu/book-division/books/fear-of-a-queer-planet>.

29. Шютц А. *Що повертається додому?* [Електронний ресурс] / А. Шютц // Соціологічні дослідження. – 1995. – Режим доступу до ресурсу: http://4ua.co.ua/sociology/za2ac68a5c53a89421206c37_0.html.

30. Білецька І. СТРУКТУРНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПОЛІТИЧНИХ ПРОМОВ АМЕРИКАНСЬКОГО ЕКСПРЕЗИДЕНТА БАРАКА ОБАМИ [Електронний ресурс] / І. Білецька, І. Гурський // Collection of scientific papers “New Philology”. № 81. Vol. I. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/13793/1/%D0%A4%D0%B0%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F%20%D0%91%D1%96%D0%BB%D0%B5%D1%86%D1%>

8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%86.%D0%9E.%20%D0%93%D1%83%D1%80
%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9%20%D0%86.%D0%AE..pdf

Джерела вибірки

Медіа США

<https://www.nytimes.com/2022/12/21/us/politics/zelensky-visit-washington-biden.html?action=click&module=RelatedLinks&pgtype=Article>

<https://abcnews.go.com/Politics/live-updates/?id=95626111>

<https://www.straitstimes.com/world/europe/ukraine-s-zelensky-strikes-a-defiant-note-against-russia-in-speech-to-us-congress>

<https://www.bbc.com/news/world-us-canada-64066584>

<https://apnews.com/article/putin-zelenskyy-washington-4d5fc23be5518e689fbbcac334769d59>

<https://www.pbs.org/newshour/world/watch-live-ukraines-president-zelenskyy-addresses-congress-in-first-visit-since-russian-invasion>

Медіа Канади

<https://www.cbc.ca/news/politics/zelensky-canadian-parliament-address-1.6385218>

<https://www.ctvnews.ca/politics/please-close-the-sky-says-ukraine-president-zelensky-in-address-to-canada-s-parliament-1.5818820>

<https://www.ucc.ca/2022/03/15/ukraines-president-addresses-canadas-parliament/>

<https://macleans.ca/politics/volodymyr-zelenskys-parliament-speech-makes-waves/>

<https://ici.radio-canada.ca/rci/en/news/1869126/ukrainian-president-volodymyr-zelensky-set-to-address-parliament-amid-russian-attack>

<https://www.thestar.com/politics/federal/2022/03/15/ukraine-president-volodymyr-zelenskyy-expected-to-address-parliament-on-tuesday.html>

Медіа Ірландії

<https://www.theirishworld.com/ukraine/>

<https://www.thesun.ie/news/8613560/zelensky-historic-dail-speech-ireland-ukraine/>

<https://www.rte.ie/news/ireland/2022/0406/1290668-volodymyr-zelensky-ireland/>

<https://www.independent.ie/news/five-things-we-learned-from-ukrainian-president-zelenskys-address-to-oireachtas/41526694.html>

<https://www.irishnews.com/news/republicofirelandnews/2022/04/06/news/volodymyr-zelensky-silences-da-il-all-the-way-from-ukraine-2635811/>

<https://www.irishcentral.com/news/ukraine-zelensky-oireachtas-address-ireland-russia-war>

Медіа Великобританії

<https://www.bbc.com/news/uk-politics-64568516>

<https://www.telegraph.co.uk/world-news/2023/02/08/zelensky-ukrainian-ace-fighter-pilot-helmet-lindsay-hoyle-jet/>

<https://www.gbnews.com/news/thank-you-boris-zelensky-addresses-uk-parliament-in-first-trip-since-russian-invasion/438758>

<https://news.sky.com/story/zelenskyy-receives-standing-ovation-as-he-delivers-historic-address-in-parliament-12805984>

<https://www.walesonline.co.uk/news/uk-news/president-zelensky-uses-speech-parliament-26188079>

<https://www.dailymail.co.uk/news/article-11727127/Zelensky-urges-Britain-stand-firm-against-Russian-Westminster-Hall-address.html>

Медіа Австралії

<https://www.smh.com.au/politics/federal/zelensky-makes-compelling-case-for-australia-s-support-20220331-p5a9vq.html>

<https://www.news.com.au/world/europe/ukrainian-president-volodymyr-zelensky-to-address-australian-parliament/news-story/31f63792875ae5323518576cefbb5fa9>

<https://thewest.com.au/politics/australian-parliamentarians-fall-silent-to-listen-to-ukrainian-president-volodymyr-zelenskys-speech-c-6278508>

<https://www.canberratimes.com.au/story/7681635/zelensky-asks-australia-for-bushmaster-armoured-vehicles-against-nuclear-blackmailing-russia/>

<https://www.aspistrategist.org.au/more-than-applause-what-zelensky-needs-from-his-address-to-the-australian-parliament/>

<https://www.9news.com.au/national/russia-ukraine-update-president-volodymyr-zelenskyy-joint-sitting-australian-parliament-calls-more-aid/511d2e53-856e-45b3-a47b-5a8e05a3a7cc>

ДОДАТКИ

Додаток А

		Назви видань					
№	Сенси	CBC News	CTV News	UCC	Maclean's	RCI	Toronto Star
1	Загиблі серед цивільного населення	"A number of families have died. Every night is a horrible night."	"Dear Justin, can you imagine that every day you receive memorandums about the number of casualties, including among women and children?"	"A number of families have died. Every night is a horrible night."	"A number of families have died. Every night is a horrible night."	зазначено кількість загиблих українських дітей	-
2	Опис уявного нападу росії на Канаду	"Imagine that Canadian facilities have been bombed similarly as our buildings and memorial places are being bombed,"	-	-	"Imagine that Canadian facilities have been bombed similarly as our buildings and memorial places are being bombed,"	вказано про тезу уявного нападу на Канаду	"Imagine that someone is laying siege to Vancouver," he said. "This is exactly the situation that our city of Mariupol is suffering right now. They are left without heat or hydro, without a means of communicating, almost without food and water, and are seeking shelter in bomb shelters."
3	Бомбардування українських міст	"They are destroying everything: memorial complexes, schools, hospitals, housing complexes."	"You can see that our cities like Kharkiv and Mariupol and many other cities are not protected like your cities are protected—Edmonton, Vancouver—You can see that Kyiv is being shelled and bombed..."	-	зазначено про бомбардування росією міст України	зазначено про бомбардування росією міст України	"You can see that Kyiv is being shelled and bombed,"

4	Заклик встановити заборонену для польотів зону над Україною	"Can you imagine when you call your friends and nations and you ask to please close the sky, close the air space, please stop the bombing? How many more cruise missiles have to fall on our cities until you make this happen?"	"Can you imagine when you call your friends, your friendly nations and you ask: 'Please close the sky. Close the airspace. Please stop the bombing. How many more cruise missiles have to fall on our cities until you make this happen?'; 'Please understand how important it is for us to close our airspace from Russian missiles and Russian aircrafts. I hope you can understand. I hope you can increase your efforts,'"	"Can you imagine when you call your friends, a nation, and you ask, 'Please close the skies. Close the airspace. Please stop the bombing. 'How many more of those missiles have to fall on our cities until you make this happen?'"	наявна теза про безпольотну зону	наявна теза про безпольотну зону	"Can you imagine when you call your friends and nations and you ask to please close the sky, close the air space, please stop the bombing, how many more cruise missiles have to fall on our cities until you make this happen?"
5	Коментар щодо дій НАТО та Заходу	"deep concerns about the situation when we talk to our partners and they say, 'Please hold on, hold on a little longer.' "	And they in return express their deep concerns about the situation,"	-	-		"Some people are talking about trying to avoid escalation and at the same time, in response to our aspiration to become members of NATO, we also do not hear a clear answer,"; "It is dire straits, but it also allowed us to see who our real friends are over the last 20 days and as well in the eight previous years."; And in return, they express their deep concerns about the situation when we talk to our partners and they

							say 'please hold on, hold on a little longer?'"
6	Заклик до підтримки України та рішучих санкцій проти росії	"You imposed severe sanctions. At the same time, we see that unfortunately this did not bring the end to the war," ; "Basically what I am trying to say is that you will need to do more to stop Russia, to protect Ukraine, and by doing that to protect Europe from Russian threats."	influential Russians until they do not have "a single dollar to fund their war efforts." "I'm confident that together we will overcome and we'll be victorious. Basically what I'm trying to say [is] that you all need to do more to stop Russia, to protect Ukraine, and by doing that, to protect Europe from Russian threat. They're destroying everything."	-	"What I'm trying to say is you all need to do more to stop Russia, to protect Ukraine and protect all over Europe. We're not asking for much, we're asking for justice, we're asking for real support,"		"We are asking for more of your leadership and please take a greater part in these efforts, Justin, and all of our friends of Ukraine."; "Basically what I am trying to say is that you will need to do more to stop Russia, to protect Ukraine, and by doing that to protect Europe from Russian threats."
7	Фіксація Президентом бажань українців	"We want to live and we want to be victorious. We want to prevail for the sake of life,"	But also I would like you to understand and I would like you to feel this. What we feel every day. We want to live and we want to be victorious,"	"We want to live and we want to be victorious."	-		-

Додаток Б

		Назви видань					
№	Сенси	The Sidney Morning Herald	news.com.au	The West Australian	The Canberra Times	The New Daily Australian	9 News
1	Відстань - не перешкода	“Where there are common values, distance does not matter,”	-	-	-	“That is the nature of evil — it can instantly cross any distance, any barriers, destroy lives,”	-
2	Боротьба за принципи свободи морів	зафіксовано як спільна мета для обох країн	-	-	-	-	-
3	Військова допомога від Австралії	згадано про прохання передати машини Bushmaster	-	згадано про прохання передати машини Bushmaster	згадано про прохання передати машини Bushmaster	згадано про прохання передати машини Bushmaster	"We need it not just in a couple of months, we need it urgently now."
4	Санкції проти росії	наголошено на посиленні	“We can surely say that there is now only one way of bringing global security and bringing Russia to peace and silence,”	описаний заклик до протистояння росії	"The country which is using the nuclear blackmailing should receive the sanctions, which would show that such blackmailing is destructive for the blackmailer itself." "The fate of the	“Unpunished evil comes back with inspiration and a feeling of almightiness.” “We need new sanctions against Russia until they stop blackmailing other countries with their nuclear missiles. They have to pay the highest price.”	We can and should do more, we need more sanctions against Russia until they stop blackmailing other countries with their nuclear missiles... no Russian vessels should be allowed in international ports," he said. "It has become a real threat to your country and people as well," he said. "The country which is using nuclear

					global security is decided now,"		blackmailing should receive the sanctions that would show such blackmailing is destructive for the blackmailer itself." "We have to stop any business activity with Russia... we have to stop any intention of Russia to bypass the sanctions... We have to keep those who are fighting against this email armed."
5	Продовольча та гуманітарна допомога від Австралії	задекларовано висловлену вдячність Президентом Зеленським за надану гуманітарну допомогу та вугілля	-	-	-	-	If we can count on the support of the free world, on your support, on your assistance,"
6	Збиття Малайзійського «Боїнга» МН-17	висвітлено, що світ не повинен втратити інтерес до покарання злочинів	“Did we manage to hold accountable those who caused this tragedy? No. Because they’re hiding in Russia,” “So the unpunished evil comes back. “If the world had punished Russia in 2014 for what it did, there wouldn’t be this invasion in Ukraine in 2022.”	згадано кількість загиблих під час трагедії	-	“We have to correct some horrible mistakes and correct them now,”	"Did we manage to hold those accountable who caused the tragedy? No, they are hiding in Russia," he said. "The unpunished evil comes back, and I would say... with inspiration. With the feeling of all-mightiness. "If we punished Russia in 2014 for what they did... there would be no invasion."
7	Вбиті цивільні	наявна згадка	-	зазначено про вбивства	зазначено про вбивства	-	-

	населення			дітей та невинних цивільних	дітей та невинних цивільних		
8	Руйнування українських міст	наявна згадка	згадано про бомбардування	-	згадано про бомбардування	-	-

Додаток В

Сенси	The Irish World	The Irish Sun	RTE	Independen t.ie	THE IRISH NEWS	IrishCentral.
Подяка від Президента України за підтримку	You did not doubt starting helping us, you began doing this right away and, although you are a neutral country, you have not remained neutral to the disaster and to the mishaps that Russia has brought to Ukraine.”	"You did not doubt starting helping us, you began doing this right away and, although you are a neutral country, you have not remained neutral to the disaster and to the mishaps that Russia has brought to Ukraine." "Although you are a neutral country, you have not remained neutral to the disaster and to the mishaps that Russia has brought to Ukraine." "I'm grateful to you to every citizen of Ireland. Thank you for supporting sanctions against Russia. "Thank you for the humanitarian and financial support extended to our country and thank you for your caring about Ukrainian people who found shelter on your land."	"From the very first days, you are supporting Ukraine and this is a fact,"; "You did not doubt starting helping us, you began doing this right away and although you are a neutral country, you have not remained neutral to the disaster and to the mishaps that Russia has brought to Ukraine." "Thank you for the humanitarian and financial support extended to our country and thank you for your caring about Ukrainian people who found shelter on your land," "Thank you for the support of the accelerated procedure to provide membership in the EU to Ukraine. With your support, it will be even faster and	"You began doing this right away. "Although you are a neutral country, you have not remained neutral to the disaster and to the mishaps that Russia has brought to Ukraine.”	“You did not doubt starting helping us, you began doing this right away and, although you are a neutral country, you have not remained neutral to the disaster and to the mishaps that Russia has brought to Ukraine.”	"From the very first days, you are supporting Ukraine and this is a fact," "You did not doubt starting helping us, you began doing this right away and although you are a neutral country, you have not remained neutral to the disaster and to the mishaps that Russia has brought to Ukraine." "I'm grateful to you, to every citizen of Ireland, thank you for supporting sanctions against Russia. Thank you for the humanitarian and financial support extended to our country and thank you for your caring about Ukrainian people who found shelter on your land." "Our courage has already turned the new age of relationship

			beneficial to both nations."			between Ukraine and Ireland."
Тероризм голодом	<p>“They also have blocked all of our sea ports, together with the vessels that had already agricultural cargos for exports. “Why are they doing this? Because for them hunger is a weapon against us ordinary people as an instrument of domination.”</p>	<p>"They also have blocked all of our seaports together with the vessels that had already agricultural cargos exports. "Why are they doing this? Because for them hunger is also a weapon, a weapon against us ordinary people as an instrument of domination." "They are blocking humanitarian access to the half million people in Mariupol who can no longer melt snow for water.</p>	<p>"They are blocking humanitarian access to the half million people in Mariupol who can no longer melt snow for water."</p>	<p>"They also have blocked all of our sea ports, together with the vessels that had already agricultural cargoes for exports. "Why are they doing this? Because for them hunger is a weapon against us, ordinary people, as an instrument of domination.”</p>	<p>“They also have blocked all of our sea ports, together with the vessels that had already agricultural cargos for exports. “Why are they doing this? Because for them hunger is a weapon against us ordinary people as an instrument of domination.”</p>	

<p>Бомбардування українських міст</p>	<p>“This night, our territory was again hit by Russian missiles,” “They are destroying things that are sustaining livelihoods to people.</p>	<p>"Just think about it, ten million Ukrainians have been left without shelter as of today by Russia. "They had to leave their native cities because of this war. "This is something we cannot come to grips with but it means Russia hasn't yet abandoned their plans. "It was done cunningly and it hit civilian infrastructure. "The new fuel storage depot was hit and this is viewed by Russia as a target and this is their attribute. They are destroying things that are sustaining livelihoods to people. "They are hitting places where we store fuel, food storage depots, agricultural equipment and they are putting mines into fields. "They are bombing 24/7. There is no single house left intact."</p>	<p>"Just think about it - 10 million Ukrainians have been left without shelter as of today by Russia, who had to leave their native cities because of this war. This is something we cannot come to grips with."; "They are bombing 24/7. There is no single house left intact."</p>	<p>“not a single house left intact in Mariupol”</p>	<p>“This night, our territory was again hit by Russian missiles,” he said. “They are destroying things that are sustaining livelihoods to people.</p>	<p>"Just think about it - 10 million Ukrainians have been left without shelter as of today by Russia, who had to leave their native cities because of this war. This is something we cannot come to grips with."</p>
--	--	---	--	---	---	--

<p>Прохання Президент а до Ірландії продемонс- трувати лідерство</p>		<p>"We want to do our best to make sure that Russia starts looking for peace and leave us alone." "Please, I would like you to show more leadership in our anti-war coalition. "I am sure your leadership can make a difference and change this. "I'm sure that the whole of Europe can stop this war and bring peace and stability to east of Europe. "We can not delay any longer. "We are inviting countries to participate in the restoring and rebuilding of Ukraine and Ireland is always welcome to do so.</p>	<p>"I am sure your leadership can make a difference and change this. I'm sure that the whole of Europe can stop this war and bring peace and stability to east of Europe. We can not delay any longer," "Please, I would like you to show more leadership in our anti-war coalition. I would like to ask you to convince EU partners to introduce more rigid sanctions against Russia to make sure the Russian war machine will stop."</p>	<p>"I would like to ask you to show more leadership in our anti-war coalition, I'd like to ask you to convince EU partners to introduce even more rigid sanctions against Russia that would really make sure that the Russian war machine will stop,"</p>		<p>"Please, I would like you to show more leadership in our anti-war coalition. I would like to ask you to convince EU partners to introduce more rigid sanctions against Russia to make sure the Russian war machine will stop.</p>
<p>Вбиті діти та невинні цивільні</p>		<p>"Maybe you have not heard the names of these cities yet. "It may seem impossible when you do hear these names, but these are real facts. "Bodies are buried in the yards in Mariupol, and people were killed on the roads fleeing." "927 educational institutions were damaged. 258 hospitals. They shot at 78 ambulances."</p>	<p>"Maybe you have not heard the names of these cities yet. It may seem impossible when you do hear these names, but these are real facts."; "Bodies are buried in the yards in Mariupol, and people were killed on the roads fleeing."</p>	<p>"bodies left lying in the streets" "simply buried in the yard"</p>		

<p>Санкції проти росії</p>		<p>"I would like to ask you to convince EU partners to introduce more rigid sanctions against Russia to make sure the Russian war machine will stop. "We have to put an end to trading with Russia. "We have to cut ties of the Russian banks to the global system and cut the sources of their income from oil that they use for their weapons and killing,"</p>	<p>"They are looking to occupy and subdue all of the Ukrainian people. We want to do our best to make sure that Russia starts looking for peace and leave us alone." "We have to put an end to trading with Russia. We have to cut ties of the Russian banks to the global system and cut the sources of their income from oil that they use for their weapons and killing,"</p>			<p>"The longer this aggression from Russia continues, the worse will be the consequences, not only for our continent but neighboring regions.</p>
-----------------------------------	--	---	--	--	--	---

Добаток Г

	Назва видання					
Сенси	bbc.com	telegraph.co.uk	gbnews.com	Sky News	WalesOnline	MailOnline
Прохання про надання Україні сучасних винищувачів	"The King is an air force pilot and in Ukraine today, every air force pilot is a king" "We have freedom, give us wings to protect it". I will be leaving the Parliament today thanking all of you in advance for powerful English planes."	we have freedom, give us wings to protect it" I will be leaving the Parliament today thanking all of you in advance for powerful English planes."		"And the writing on the helmet reads: 'We have freedom. Give us wings to protect it'." "In Britain, the King is an air force pilot and in Ukraine today, every air force pilot is a king." "I appeal to you, and the word is simple, and the most important words: Combat aircraft for Ukraine are wings for freedom." "And I will be leaving the parliament today thanking all of you in advance for powerful English planes."	"I appeal to you and the world with simple and yet most important words: combat aircraft for Ukraine, wings for freedom." I will be leaving the Parliament today thanking all of you in advance for powerful English planes."	We have freedom, give us wings to protect it. 'Combat aircraft for Ukraine, wings for freedom.'

<p>Подяка британськом у уряду за підтримку</p>		<p>“big support from the first days of full-scale invasion.” “I have come here and stand before you on behalf of the brave, on behalf of our war heroes who are now in the trenches under enemy artillery fire, on behalf of our air gunners, and every defender of the sky who protects Ukraine against enemy aircraft and missiles, on behalf of our tank men who fight to restore our Ukrainian borders, on behalf of our conscripts who are being trained now including here in Britain. “Thank you, Britain.” “London has stood with Kyiv since day one, from the first seconds and minutes of the full-scale war, Great Britain you extended your helping hand when the world had not yet come to understand how to react. “Boris – you got others united when it seemed absolutely impossible. Thank you.” “All of you, you all showed your grit and character. Strong</p>	<p>"God bless Great Britain and long, long live the King". "your helping hand when the world had not yet come to understand how to react"</p>	<p>"We must take these principles of preventive aid to those who are threatened with aggression and preventive sanctions against those who threaten aggression as basic principles of the world anti-war policy." "The United Kingdom is marching with us towards the most, I think, the most important victory of our lifetime. It will be a victory over the very idea of the war.</p>	<p>The people of the United Kingdom and their honourable representatives, all the people of England and Scotland, of Wales and Northern Ireland, of all the lands which have been home to brave souls since Europe came into existence,' I have come here and stand before you on behalf of the brave, on behalf of our war heroes who are now in the trenches under enemy artillery fire, on behalf of our air gunners, and every defender of the sky who protects Ukraine against enemy aircraft and missiles, on behalf of our tank men who fight to restore our Ukrainian borders, on behalf of our conscripts who are being trained now including here in Britain. 'London has stood with Kyiv since day one, from the first seconds and minutes of</p>
---	--	---	---	--	--

			British character. “You didn’t compromise Ukraine, and hence you didn’t compromise your ideals and thus you didn’t compromise the spirit of these great islands.”			the full-scale war, Great Britain you extended your helping hand when the world had not yet come to understand how to react. 'Boris: you got others united when it seemed absolutely impossible. Thank you.'
Згадка про зустріч під час Covid-19	"Two years ago, I thanked you for delicious English tea..."	"Two years ago, I thanked you for delicious English tea..."		"And leaving British parliament two years ago, I thanked you for delicious English tea,"	"Thank you for your attention, thank you for your support. And leaving British Parliament two years ago I thanked you for delicious English tea.	

<p>Прагнення і реалії українців на шляху до перемоги</p>				<p>"We must take these principles of preventive aid to those who are threatened with aggression and preventive sanctions against those who threaten aggression as basic principles of the world anti-war policy." "The United Kingdom is marching with us towards the most, I think, the most important victory of our lifetime. It will be a victory over the very idea of the war. "Evil is still around around today and the battle continues. Yes, we know how it's going to end and how we are going to feel on the day victory comes. Every day we continue to pay with lives. Pain and tears for bringing victory closer, with the lives of our people, our heroes, whom we lose in battles, with the lives of our heroes who take life and death risks every day to save as many of our soldiers and civilians as possible."</p>	<p>We know Russia will lose. We really know that victory will change the world.'</p>
---	--	--	--	--	--

Додаток Д

		Назви видань					
№	Сенси	The New York Times	ABC news	The Straith Times	bbc.news	APNews	PBC News Hour
1	Прохання про збільшення військової допомоги	<p>“We have artillery, yes, thank you,” he said. “We have it. Is it enough? Honestly, not really.” “After that we will send another signal to President Biden that we would like to get more Patriots.”</p>	<p>"I believe in us and our alliance. Ukraine never asked the American soldiers to fight on our land instead of us. I assure you that Ukrainian soldiers can perfectly operate American tanks and planes themselves,"</p>				<p>“we will send another signal to President Biden that we would like to get more Patriots.” “We are grateful for their support, but it is not enough,” “It is a hint — it is not enough.”</p>
2	Реалії українців	<p>“The longer the war lasts, the longer this aggression lasts, there will be more parents who live for the sake of vengeance, or revenge,” “We need to survive this winter,” he said. “We need to protect our people.” “In two days we will celebrate Christmas, maybe candlelit, not because it’s more romantic, no, but because there will be no electricity,”</p>	<p>"Even if there is no electricity, the light of our faith in ourselves will not be put out." "If Russian missiles attack us, we'll do our best to protect ourselves. If they attack us with Iranian drones and our people will have to go to bomb shelters on Christmas Eve, Ukrainians will still sit down at the holiday table and cheer up each other, and we don't have to know everyone's wish as we know that all of us, millions of Ukrainians, wish the same: Victory,"</p>				

3	Висловлення стійкої позиції України	“Against all odds and doom-and-gloom scenarios, Ukraine did not fall,” “And it gives me good reason to share with you our first joint victory: We defeated Russia in the battle for minds of the world.” “So there can’t be any just peace in the war that was imposed on us,” “We Ukrainians will also go through our war of independence and freedom with dignity and success,”	"I know that everything depends on us, on Ukrainian armed forces, yet so much depends on the world. So much in the world depends on you". "When I was in Bakhmut yesterday, our heroes gave me the flag, the battle flag, the flag of those who defend Ukraine, Europe and the world at the cost of their lives."	“It is a great honour for me to be at the US Congress and speak to you and all Americans. against all doom and gloom scenarios, Ukraine did not fall. Ukraine is alive and kicking,” “Ukraine holds its lines and will never surrender,”	"The Russians' tactic is primitive. They burn down and destroy everything they see. They sent convicts to the front lines, to the war. They threw everything against us, similar to the other tyranny, which in the Battle of the Bulge threw everything it had against the free world.		“For me as a president, ‘just peace’ is no compromises. ” “There can’t be any ‘just peace’ in the war that was imposed on us”
4	Ваші гроші - не благодійність	The money was not charity. “It’s an investment,”	"Your money is not charity. It's an investment in the global security and democracy that we handle in the most responsible way,"	“Your money is not charity, it’s an investment in the global security and democracy that we handle in the most responsible way,”		“It’s an investment in global security and democracy that we handle in the most responsible way,”	
5	Єдність України та Америки	“We stand we fight and we will win because we are united — Ukraine, America and the entire free world,”	"The American people, in their might, will win to absolute victory.' The Ukrainian people will win too, absolutely,"	“This struggle will define in what world our children and grandchildren will live and then their children and grandchildren, ” “Just like the brave American soldiers, which gave	"Just like the brave American soldiers who held their lines and fought back Hitler's forces during the Christmas of 1944, brave Ukrainian soldiers are doing the same to [Russian President Vladimir]		

				<p>their lives and fought back Hitler's forces during the Christmas of 1944, brave Ukrainian soldiers are doing the same...this Christmas,"</p>	<p>Putin's forces this Christmas," he said. "Ukraine holds its lines and will never surrender."</p>		
6	<p>Передача українського прапору Конгресу</p>		<p>"So let this decision be taken, let this flag stay with you, ladies and gentlemen. This flag is a symbol of our victory in this war. We stand, we fight and we will win because we are united, Ukraine, America and the entire free world,"</p>				